

Salam

3/08

Elokuu/2008 Hinta 4,20€

Salam

TOIMITUS

Vastaava päätoimittaja
Madjid Bahmanpour

TOIMITUS
Britt-Marie Valo
Paula Bahmanpour
Laura Al-Hello
Jenni I.
Arttu Puukko
Haider Al-Hello
Ibrahim Valo

Valokuvaaja
Sara Bahmanpour

salam@resalat.fi

Resalat Islamilainen Yhdyskunta
(Suomen Ähl-e Beit)
puh. (09) 671 881
gsm 040 504 2581

Yliskyläntie 3
00840 Helsinki

www.resalat.fi
www.shiaislam.info
resalat.yhdyskunta@luukku.com
ISSN 1797-2159

Kansikuvassa:
Jame-moskeija,
Brunei Darussalam

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus	3
Islam ja uskontojen välinen dialogi	4
Suvaitsevaisuudesta	6
Uskonnon opetus peruskoulussa	8
Reput selkään	11
Paaston tarkoitus	12
Al-Aqsa ja Kalliomoskeija	14
Tartu hyvään tilaisuuteen!	16
Maisema kertoo minulle	18
Islam ja nuori	20
Islamin tulo Suomeen	22
Pääministeri ja muslimilähettiläät	23
Abbas, Husseinin (rh) lipunkantaja	24
Oikeudenmukaisuus	26
Rukousajat	30

Jumalan Armeliaan Armahtajan Nimeen Salam aleikom, Rauhan tervehdys

Parasta maassamme on ehdottomasti koulutusjärjestelmä. Kansainvälisissä vertailuissa koulutuksemme peruskoulusta lukioon on saavuttanut huiimia tuloksia ja opetusmenetelmiämme on tultu tutkimaan ja ihastelemaan ympäri maailmaa. Eräs hyvä ja ainutlaatuinen asia, jota suomalaiset koulut tarjoavat, on jokaisen oppilaan oikeus oman uskonnon opetukseen.

Tämän lain johdosta jokainen oppilas tuntee kuuluvansa yhteen suureen suomalaiseen yhteiskuntaan ja samaan aikaan hänen mahdollisuutensa säilyttää oma kulttuurillinen ja uskonnollinen identiteettinsä on taattu. Jos Suomi onnistuu jatkossakin tässä prosessissa, se kykenee luomaan onnistuneen esimerkin yhtenäisestä ja monimuotoisesta kansakunnasta, jonka jäsenet ovat tyytyväisiä ja maalle hyödyllisiä kansalaisia. Tämä lujittaa rauhaa ja innostaa edelleen kouluttautumaan ja työskentelemään motivoituneena, täysvaltaisena kansakunnan jäsenenä.

Jokainen uskonnollinen tai etninen vähemmistö automaattisesti eristyy jonkin verran valtakulttuurista säilyttääkseen oman identiteettinsä. Näin on käynyt myös muslimiyhteisöille eri puolilla Eurooppaa. Islamilaisuuden nimissä muslimit ovat perustaneet päiväkotia, kouluja ja lukioita ympäri Eurooppaa. Tällä tavalla he ovat halunneet suojella omaa uskonnollista identiteettiään ja varmistaa islamilaisten arvojen siirtymisen jälkipolville. Negatiivisena puolena tässä on kuitenkin se, että se eristää muslimit muusta yhteiskunnasta jo lapsena ja näin syrjäytymisen riski lisääntyy entistään.

Omien koulujen perustaminen ei kuitenkaan ole ainoa vaihtoehto identiteetin säilyttämiselle ja vahvistamiselle. Niitä mahdollisuuksia, joita opetusjärjestelmämme tarjoaa, ei pitäisi jättää käyttämättä. Meidän muslimien tulisi hyödyntää niitä antaaksemme lapsillemme paremmat mahdollisuudet tulevaisuuteen. Omien kou-

lujen perustamisen sijaan meidän tulisi olla aktiivisia vahvistaaksemme jo olemassa olevia puitteita, jotta voisimme elää ja työskennellä keskenämme rakentaen yhdessä yhteiskuntaamme ja välttää eristäytymiseltä. Koulutusjärjestelmän tulisi tukea ja kannustaa maassamme asuvia muslimiopettajia heidän työllistymisekseen opettajan ammattiinsa ja siten lisätä muslimien opiskelua opettajiksi.

Eräs tärkeä asia on uskonnonopetuksessa käytettävien kirjojen laatiminen ja julkaiseminen, ja siihen tulisi suhtautua hyvin vakavasti. Opetushallituksen tulisi käyttää asiantuntijoina islaminoppineita kunnollisten oppikirjojen julkaisemiseksi. On riittämätöntä ja ongelmallista, jos käyttöön tulevien oppikirjojen laatiminen jää vain kourallisen rivimuslimeita harteille.

Islaminuskon oppikirjojen laatimista ei voi myöskään jättää vain pedagogisesti koulutettujen ei-muslimiopettajien vastuulle. Olisi järkevämpää, jos muslimiyhteisöstä löytyisi sellaisia islamin oppineita, joilla ovat riittävät tiedot ja taidot islamista tällaisten oppikirjojen laatimiseen. Jos tällaisia oppineita ei löydy Suomesta, voimavarat tulisi käyttää oppikirjojen käännöstyöhön.

Tähän työhön tulisi perustaa vahva tiimi, johon kuuluisi jäseniä islamilaisesta yhteisöstä, muslimioppineita ja opetushallituksen virkamiehiä. He voisivat myös hyödyntää muualla Euroopassa jo käytössä olevia ja hyväksi todettuja oppikirjoja.

Auttakoon ja ohjatkoon Allah meitä onnistumaan tässä isossa ja tärkeässä pyrkimyksessä, jonka eteen koko yhteisön tulisi työskennellä. Allah on luvannut Pyhässä Koraanissa, että yhteistyötä tekemällä onnistumme pyrkimyksissämme.

Madjid Bahmanpour

Islam ja **uskontojen** välinen dialogi

Islam kehottaa kansojen väliseen rauhanomaiseen rinnakkaiseloon ja torjuu hyökkäykset muita valtioita ja kansoja vastaan. Islam on myös osoittanut tien, joka johtaa tämän tavoitteen saavuttamiseen. Se ei suinkaan ole ainoa uskonto, joka pyrkii rauhaan ja dialogiin, vaan se on viimeinen puuttuva linkki uskontojen täydellisyyteen.

Sitä edelsivät monet uskonnot, kuten kristinusko ja juutalaisuus. Koraani antoi näiden kahden uskonnon seuraajille nimeksi Kirjan kansat, viitaten Tooraan, joka laskeutui Profeetta Moosekselle (rh) ja Evankeliumiin Jeesuksesta (rh). Näin islam korostaa näiden kahden uskontunnustuksen tärkeyttä. Islam piirsi seuraavat askeleet rauhanomainen rinnakkaiselon saavuttamiseksi kaikkien kansojen välille:

Islam kehottaa muslimeja maltillisuuteen, eettisyyteen ja äärimmäisyyden välttämiseen monella tasolla. Islamin tavoitteena on opastaa muslimin käyttäytymistä yksilönä ideaalisen muslimiyhteisön rakentamiseksi. Muslimeita kehoitetaan jättämään äärimmäisyydet ja heitä kehoitetaan jopa olemaan kieltämättä sellaisia asioita, mitkä

Allah on heille suonut: 'Te, jotka uskotte! Älkää kieltäkö (itseltänne) sitä hyvää, minkä Jumala on teille luvalliseksi julistanut, älkää myöskään menkö liiallisuuksiin, - totisesti ei Jumala rakasta niitä, jotka ylittävät rajansa.' (5:87). Näissä jakeissa Allah kielsi muslimeja kahteen otteeseen; ensin, että muslimit eivät saa rikkoa Allahin suomia asioita, toisena ettei saa hyökätä muiden oikeuksia kohtaan ja kieltää näin toisia ihmisiä.

Vuoropuhelusta on yleismaailmallista hyötyä sekä muslimille että ei-muslimille. Islam aloitti yksittäisen muslimin moraalin muokkaamisesta ja kehotti häntä jättämään tiukan linjan. Islam antoi muslimin ymmärtää, että uskonto on iloa tuottava asia. Islam poisti kaikki hämmennykset ja kehoitti uskovaisia olemaan hyödyllisiä niin itselleen kuin koko yhteiskunnalle. Toisin sanoen, muslimin ei tulisi eristäytyä, jotta hänestä olisi enemmän hyötyä kuin haittaa yhteiskunnalle.

Islam on ottanut samanlaisen askeleen Pyhien Kirjojen kansojen suuntaan. Islam pyysi heitä jättämään ääriilikkeet uskonnossa, koska se tarkoittaisi suvaitsemattomuutta ja sulkeutuneisuutta. Lisäksi ideologian ja uskonnon suvaitsemattomuus voi johtaa käänteiseen, haitalliseen lopputulokseen, josta voi kärsiä koko maailma. Koraani pyysi Kirjan kansoja hylkäämään ääriilikkeet, koska niillä ovat uskontoon kielteiset vaikutukset. Sano: 'Oi, Pyhän Kirjan johdat-

tamat! Älkää menkö uskonnossanne säädyttömiin liiallisuuksiin älkääkä seuratko niiden alhaisia viettejä, jotka muinoin harhaantuivat ja eksyivät monta sekä joutuivat pois oikealta tieltä.' (5: 77).

Islam opastaa, kuinka yksityden tavoite saavutetaan. Ensimmäiseksi, on käytettävä hyvää sanaa mutta ei pakkoa uskonnossa (2:256). Uskonto on ihmisen sisällä, sitä ei voi valvoa eikä tyrkyttää, mutta suostutteluun ja muistuttamiseen löytyy keinoja. 'Jatka siis muistutuksiasi, sinä toimit juuri muistuttajana, etkä ole heidän hallitsijansa.' (88: 21 ja 22). 'Jos joku nauttii johdatusta, se tapahtuu vain hänen omaa sieluansa varten' (17: 15). Tätä seikkaa on korostettu selvästi ja yksiselitteisesti seuraavassa jakeessa: 'Jos Herrasi olisi niin tahtonut, niin kaikki, jotka maan päällä ovat, olisivat yhdessä uskonneet.' (10: 99).

Allah kehotti käyttämään viisasta ja kaunista tapaa seuraavan tavoitteen saavuttamiseksi: Kutsu heitä Herrasi tielle viisaudella ja sopivilla kehoituksilla ja kumoa heidän puheensa parhain keinoin. 'Totisesti Hän, sinun Herrasi, parhaiten tuntee ne, jotka harhaantuvat Hänen tieltään, ja Hän tuntee myös parhaiten ne, jotka johdatuksessa

RINNAKKAISE

LOA BIRMINGHAMISSA ENGLANNISSA.

vaeltavat.' (16:125).

Kun islam on luonut hedelmällisen maaperän rakentaakseen tasa-arvoa sekä molemminpuoliseen kunnioitukseen perustuvia suhteita, on tullut aika julistaa islamin kuuluisa kutsu eli kutsu vuoropuheluun muiden uskontojen kanssa: Sano (juutalaisille ja kristityille): 'Te Pyhän kirjan omistajat, tulkaa yhteisymmärrykseen meidän kanssamme (uskonnon asiasta), että meillä olisi kuin teilläkin, ettemme palvele muuta kuin ainoata Jumalaa, emmekä aseta ketään Hänen rinnalleen, emmekä pidä herrana ketään muuta paitsi Jumalaa.' Medinassa solmittu sopimus muslimien ja juutalaisten välillä on todisteena siitä, että islam soveltaa käytännössäkin suvaitsevaisuutta.

Tämän sopimuksen mukaan juutalaisilla olivat täydet oikeudet kuten muslimilla, juutalaisille oli heidän uskontonsa ja muslimille oli oma uskontonsa. He, jotka käyttäytyivät mielivaltaisesti, vahingoittavat vain itseään ja läheisiään. Samat oikeudet hyväksyttiin myös muille

Medinan juutalaisille heimoille kuten Bani Najjar, Bani al-Harith, Beni Saaideh sekä muille. Islam käytti suvaitsevaisuutta rakentaakseen suhteita, jotka perustuvat tasa-arvoon ihmisten välillä sekä kansojen oikeutta vapauteen ja oikeu-

denmukaisuuteen. Tietoisuus siitä, että jos suvaitsevaisuus vallitsee yhteisössä, yhteisö vakiintuu. Tällä tavalla moraalisen hyveen lisäksi suvaitsevaisuus edistää ja vaurastaa kansoja.

Hassan Al-Hello

Hassan Al-Hellon kirjoittama artikkelisarja jatkuu. Osat ovat itsenäisiä, mutta muodostavat kattavan kokonaisuuden. Edelliset osat ovat julkaistu Salam-lehden aiemmissa numeroissa.

Suvaitsevaisuudesta

Mitä monikulttuurisemmaksi maailmamme muuttuu, sitä suvaitsevaisemmaksi meidän olisi kai tultava. Jokaiselle kun ei kuitenkaan riitä omaa planeettaa, niin pitäisi oppia tulemaan yhdessä toimeen tällä yhdellä.

Mitä moniarvoisemmaksi maailma tulee, sitä enemmän puhutaan arvoihin sitoutumisesta. Onko suvaitsevaisuus välttämättä mikään hyve tai hyvä arvo?

Suvaitsemattomuus on kyllä selvästi pahe: se on itaruuden ja ahneuden sukulainen, joka usein merkitsee jonkinlaista omaan oikeassa olemiseensa ripustautuvaa formaatti-ihmisten tuotantolinjaa: "Sinä kelpaat minulle, jahka täytät nämä ja nämä kriteerit, ai niin ja sitten vielä nämä..."

Mutta suvaitsevaisuus, jos se merkitsee sitä, että aivan kaikki käy, että aivan kaikenlaista käytöstä ja toimintaa tulee suvaita, vaikuttaa pikemminkin paheelta kuin hyveeltä. Sellainen löysä suvaitsevaisuus edustaa ennemminkin tuhon kuin elämän kulttuuria.

Mutta selitetään parhain päin. Etsitään sellaista suvaitsevaisuutta, joka on pikemminkin a-suvaitsemattomuutta kuin hällävälismä.

Oikea suvaitsevaisuus ei merkitse sitä, että millään ei ole mitään väliä. Hyveellinen ja jalo suvaitsevaisuus liittyy ihmiskäsitykseen: ihmisen kunnioittamiseen ja ihmi-

sen arvon tunnustamiseen hänen ansioistaan välittämättä ja hänen epäonnistumisistaan huolimatta.

Ihminen ei ole human doing vaan human being: tärkeämpää, kuin mitä sinä olet saanut aikaan on kuka sinä olet. Hyvä suvaitsevaisuus koskee olemista, ei tekemistä. Hyvä suvaitsevaisuus merkitsee arvon antamista jokaiselle ihmiselle.

Suvaitsevaisuus on sukua omastaan jakamiselle, omastaan luopumiselle.

Suvaitsevaisella ihmisellä on varaa antaa periksi omista oikeassa olemisen pinttymistään. Hän sietää uskonnollisen, poliittisen ja ideologisen monenkirjavuuden. Suvaitsevaisuus merkitsee luottamusta, uskoa siihen, että myös muut kuin tismalleen minunlaiseni ja minun laillani ajattelevat ihmiset saattavat nähdä todellisuuden oikeassa karvassaan. Sellaisena suvaitsevaisuus on sukua rohkeudelle ja suvaitsemattomuus näyttäytyy pelkuruuden eräänä muotona.

Suvaitsevaisuus merkitsee ihmisen rajallisuuden tunnustamista, ihmisen sietämistä.

Se ei merkitse alentuvaa armelaisuutta vaan pikemminkin jonkinlaista rikoskumppanuuden sukuista solidaarisuutta: minulla ei yksinkertaisesti ole varaa asettaa kelpoisen ihmisyyden rimaa kovin korkealle. Ehdottomuudestaan tunnettu ranskalainen filosofi Simone Weil kirjoitti: "Minä itsekään en ole se ihminen, joka kuvittelen olevani. Sen tietäminen merkitsee anteeksiantamista."

Suvaitsevaisuus jättää tilaa ihmisen salaisuudelle; se on sen ymmärtämistä, että kukaan muukaan ei ole (a) se ihminen, joka hän kuvittelee olevansa, eikä (b) se ihminen, joka minä kuvittelen hänen olevan. Tämä velka meidän on toisillemme kyttävä antamaan anteeksi.

Jaakko Heinimäki

Kirjoittaja on teologi, kirjailija ja kolumnisti. Heinimäen uskontoa, syntiä ja pyhimyksiä oivallisesti ja hauskaasti käsittelevät kirjat ovat nousseet lukijoiden ja kriitikoiden suosioon. Heinimäen esikoisteos Pieni mies jalustalla ilmestyi vuonna 1994. Outo hartauskirja valittiin vuoden kristilliseksi kirjaksi 1997. Seitsemän syntiä oli Tieto-Finlandia ehdokkaana ja voitti Koskenkorva-palkinnon vuonna 1999.

Imam

Mousa Al-Kazem (rh)

Mousa bin Jafar Al-Kazem on shiiamuslimien seitsemäs imaami. Hän syntyi Medinassa Safar-kuukauden 7. päivänä vuonna 127 islamilaisen ajanlaskun jälkeen.

Hänen elämänsä jakautui kahteen osaan: Elämä ennen imaamiutta ja sen jälkeinen elämä, joka kesti 35 vuotta. Silloinen Abbasidien kalifi Haron Rashid vangitsi imaami Mousan, joka joutui virumaan vankilassa 7 vuotta. Lopulta Haron Rashid tappoi hänet myrkytetyllä taatelilla.

Hän kuoli 25. Rajab 183 ja hänet haudattiin Kazimiyaan, joka sijaitsee Bagdadin lähistöllä.

Imam Mousan (rh) sanontoja:

Tietämätön ihminen ihmettelee tietävää ihmistä enemmän, kuin tietävä ihminen ihmettelee tietämätöntä ihmistä.

Ihminen on kuin va'aa kupit: Aina, kun hänen uskonsa lisääntyy, niin hänen ongelmansa lisääntyvät.

Yasmin Al-Hello

SAARNA 109

Muista Jumalaa sillä Hän on paras muistamisen arvoista. Kaipaa sitä mitä Hän on luvannut hurskaille, sillä Hänen lupauksensa on pitävä. Kulje Profeetan tietä, sillä se on arvokkain väylä. Seuraa Profeetan sunnaa, sillä se on oikein käytös kaikesta. Opetele Koraania sillä se on parasta sydämen kuokoistukselle. Etsi parannusta sen valosta, sillä se parantaa sydämen. Resitoi sitä kauniisti, sillä se on sointuisinta kerontaa.

Imam Ali ibn Abi Taleb (roh)
Nahjul Balaghe

Uskonnon **opetus** peruskoulussa

Maaillistumisen myötä uskonto on menettänyt vaikutustaan ja arvostustaan. Silti sen juuret ovat syvällä suomalaisessa kulttuurissa ja perinteissä. Uskonto toimii edelleen ihmisten elämänlähteenä ja voimavarana. Maailman globalisoituessa emme pysty käsittelemään ja ymmärtämään kaukaisia tapahtumia ja konflikteja ellei meillä ole tietoa ja tuntemusta niin omasta kuin muistakin uskonnoista. Kunnioitus ja ymmärrys omaa ja muita uskontoja kohtaan rakentuu oikean tiedon varaan. Näin toteaa opetusneuvos **Pekka Iivonen**, joka on tehnyt

pitkän uran Opetushallituksessa ja on erikoistunut pienryhmäisten uskontojen opetukseen.

Suomessa uskonnonvapaudesta säädetään perustus- ja uskonnonvapauslaissa. Perustuslain mukaan jokaisella on uskonnon ja oman tunnon vapaus ja näinollen oikeus tunnustaa ja harjoittaa omaa uskontoa, eikä ketään voi pakottaa osallistumaan omantuntonsa vastaisesti uskonnon harjoittamiseen. Uskonnonvapauslaki toteaa, että jokaisella on oikeus päättää uskonnollisesta asemastaan ja liittyä tai erota haluamastaan uskonnollisesta yhdyskunnasta.

Kouluissa uskonto tai elämäntietämys on pakollinen oppiaine. Uskonnonvapauslain lähtökoh-

tana on oppilaan oikeus saada uskonnonopetusta. Lakia uudistettaessa tunnustuksellisen uskonnon opetuksen käsite korvattiin oman uskonnon opetuksen käsitteellä. Kouluissa opetettavaa uskonnon opetusta ei katsota uskonnon harjoittamiseksi. Opetushallitus on laatinut opetussuunnitelman perusteet, jotka määrittelevät opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.

Opetusneuvos Pekka Iivonen kertoo, että elämäntietämys ja oman uskonnon opetus ei ole mikään uusi ilmiö suomalaisissa kouluissa. Nykyinen perusopetuslaki on käynyt läpi pitkän prosessin ja esim. elämäntietämys ja oman uskonnon opetus lisättiin siihen vuonna 1985.

OPETUSHALLITUKSESSA PITKÄN URAN TEHNYT PEKKA IIVONEN ON KOULUTUKSELTAAN MYÖS TEOLGI.

Tämän päivän koululaisille on taattu mahdollisuus oman uskonnon opetukseen niin peruskoulussa kuin lukiossa. Koulussa tulee järjestää oppilaiden enemmistön uskonnon mukaista uskonnonopetusta eli sitä uskontoa, mihin uskonnolliseen yhdyskuntaan enemmistö oppilaista kuuluu. Toki myös he, jotka eivät kuulu johonkin yhdyskuntaan voivat osallistua sen tarjoamaan opetukseen huoltajien suostumuksella. Uskonnollisia yhdyskuntia ovat evankelis-luterilainen kirkko, ortodoksinen kirkkokunta sekä muut Suomessa rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat. Oppilaille, jotka eivät

SUAAD ÖNNISELKÄ HALUAISI ISLAMMIIN USKONNON OPETUKSEEN LISÄÄ PÄTEVIÄ OPETTAJIA JA OPPIKIRJOJA.

kuulu mihinkään uskontokuntaan opetetaan elämäkatsomustietoa. Jos opetuksen järjestäjän eli yleisimmin kunnan alueella on kolme uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvaa lasta ja heidän huoltajansa vaativat oman uskonnon opetusta, niin opetuksen järjestäjän tulee se järjestää. Jos kunnassa on järjestetty jonkin uskonnon esim. islamin opetus, voivat muutkin muslimilapset, vaikka eivät kuuluisikaan uskonnolliseen yhdyskuntaan, osallistua tähän oman uskontonsa opetukseen huoltajien pyynnöstä.

Pekka livonen on syystäkin ylpeä jopa eurooppalaisittain ainutlaatuisesta lainsäädännöstämme, jossa perustuslain takaamat ihmisoi-keudet on huomioitu turvaamalla jokaiselle mahdollisuus oman us-

konnon opetukseen.

Kritiikiltä ei kuitenkaan ole säästyty. livosen mukaan kunnat reagoivat rahalla ja pienryhmäisten uskontojen opetuksen järjestäminen on kallista ja toisinaan teknisesti hankalaa. Vaikka uskonnonopetus ei ole enää tunnustuksellista eikä opettajilta vaadita uskontosidonnaisuutta, opettajien omat näkemykset heijastuvat helposti opetukseen. Tämä pätee kaikkiin uskontoihin. Uskonnonopettajat voivat täydentää pätevyyttään ai-neopinnoilla. livonen huomauttaa, että opetuksen tason ja sisällön valvontaan ei ole tiukkaa tarkastusmenettelyä. Kunnan puolesta valvojana on kouluvirasto, mutta yleensä vanhemmat antavat herkemmin palautetta opetuksen laadusta ja sisällöstä.

Opettajat valitsevat opetusma-teriaalinsa itse. Opetushallitus on julkaissut valtakunnallisesti käytettäviä oppikirjoja ortodokseille ja katolilaisten kirjat ovat tekeillä. Seuraavaksi on tavoitteena saada tuotettua oppikirjoja islamin ope-tukseen, joka on Suomessa suurin ei-kristillinen uskonto. livonen kat-soo, että seuraavassa opetussuun-nitelmauudistuksessa tulisi etsiä uskontoja yhdistäviä elementtejä ja uskontoaineille yhteistä ainesta vieläkin selvemmin.

livosen mielestä uskonnon ope-tuksen ilmapiiiriä ja toimintakult-tuuria olisi kehitettävä tietoisesti monikulttuurisen yhteiskunnan ymmärtämiselle ja erilaisuuden hyväksymiselle. Meille vieraampi-en uskontojen ja kulttuurien edus-

telee. 'Jokaisella rivimuslimilla on aineenhallinnallinen osaaminen, mutta kun pedagogiset taidot puuttuvat ongelmat kasaantuvat. Lapset tulevat eri taustoista ja kulttuureista, heillä on kieliongelmiä, ryhmät ovat heterogeenisiä ja vanhemmat ylikriittisiä.'

Onniselkä on huolissaan muslimilasten uskonnonopetuksen tasosta ja islamin opetuksen arvostuksesta muslimiyhteisössä. Jos muslimit eivät lähde pätevätytymään, ei-muslimit hakeutuvat koulutusohjelmiin ja virat menevät heille. Hänen huolensa on aiheellista, sillä muslimit eivät katoa mihinkään, päinvastoin heidän määränsä kasvaa koko ajan. Tällä hetkellä Helsingin kaupungin kouluissa n. 2-3% oppilaista saavat islamin opetusta. Heitä on enemmän kuin ortodokseja. Tänä päivänä uskonnon opetus on tunnukseton. Lainsäädännön mukaan uskonnon opettajalta ei voi kysyä hänen omaa vakaumustaan työhönottotilanteessa. Oppikirjoista ei kuitenkaan löydy käytännön tietoa ja opettaja tahtomattaankin välittää 'hiljaista' tietoa opettamastaan aineesta. Islamin uskonnon opetuksen retuperäisyydestä kertoo myös se, että islamia on opetettu vuosikausia ilman oppikirjoja. Islamin opettajien koulutus varmasti lieventäisi myös lieve-ilmioita, eikä ylilyöntejä tehtäisi esim. shiioista.

Suaad Onniselkä näyttää esimerkkiä ja opetusneuvos livonen heittää vuorostaan pallon muslimille ja kannustaa heitä isällisesti hakeutumaan opettajakoulutukseen!

Paula
Bahmanpour

tajat tulisi nähdä opetusryhmissä resursseiksi, ei ongelmiksi tai ulkoisesti tarkasteltaviksi asioiksi. Uskonnon opiskelun tulisi antaa valmiuksia maailmankatsomukselliseen pohdintaan ja dialogiin ja oman identiteetin rakentamiseen.

Kukaan ei voi valita ikäänsä, sukupuoltaan, etnistä alkuperäänsä tai fyysistä ja psyykkistä toimintavalmiuttaan. Kaikilla on oikeus omaan uskontoon ja vakaumukseen. Näitä ominaisuuksia käytetään kuitenkin perusteina syrjinnälle ja suvaitsemattomille asenteille, pohtii livonen.

Suaad Onniselkä, 34, on valmistunut filosofian maisteriksi Joensuu yliopistosta ja toimii tällä hetkellä lehtorina Vesalan yläasteella Helsingissä, jossa hän opettaa matematiikkaa ja fysiikkaa. Onniselkä opettaa myös islamia Vesalan ja Myllypuron yläasteella. Työnsä ohella hän suorittaa

Helsingin yliopiston uskontotieteen laitoksella pienryhmäisten uskontojen

opettajien aineopintoja saadakseen pätevyys islamin uskonnon opetukseen aina yläasteelta yliopistoon. Valmistuttuaan hänestä tulee toinen pätevä islamin aineopettaja Suomessa. Uskontotieteenlaitos on järjestänyt islamin aineenhallinnallisia opintoja jo syksystä 2007 alkaen. Onniselkä on ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa opiskelija kyseisessä koulutuksessa. Soveltava kasvatus-tieteen laitos puolestaan järjestää elämäntutkimuksen ja pienryhmäisten uskontojen opettajien pedagogisia opintoja.

Vaikka islamin usko on maamme toiseksi suurin uskonto kristinuskon jälkeen, islamin uskonnon pätevistä opettajista on huutava pula. Onniselkä näkee yliopistojen hankkeet positiivisina, projektien lähtökohdaksi on kuitenkin asetettu opettajien akateeminen pätevyys. 'Monilla nykyisillä islamin opettajilla ei ole edes koulun peruskoulutusta, korkeakouluopinnoista puhumattakaan. Tämä puolestaan aiheuttaa muitakin ongelmatilanteita kuin vain muodollisuuksia. Sopeutuminen koulumaailmaan, sopivan kokoisten ryhmien vaatiminen sekä kykenemättömyys oppimateriaalin tekemiseen ja eri opetusmenetelmien hyödyntämiseen', Onniselkä luet-

Reput selkään

Sateiden täytteinen kesä on ohi ja koulut au-
kaisevat ovensa. Huoleton elo kesälaitumilla
vaihtuu säännölliseen ja haastavaan koulu-
työhön. Vanhojen ja uusien kavereiden tapaa-
mista odotetaan innolla ja ..

Espoolainen **Rania**, 6, aloittaa koulutaipaleensa astu-
malla Mikkelin koulussa olevaan esikouluun. Tutus-
tumiskäynniltä mieleen jäivät päällimäiseksi opettaja
ja kivat lelut. Kieliongelmiä Ranialla ei ole sillä hän
puhuu äidinkielenään suomea ja sen lisäksi sujuvaa
arabiaa. Sininen reppukin on jo valmiina odottamas-
sa. Koulumatkalla Raniaa saattavat äiti ja 1,2 vuoden
ikäinen pikku-veli Kadhim.

12-vuotias **Mahmuud**
on ala-asteen jo käy-
nyt ja siirtyy nyt Ja-
komäen yläasteelle,
joka on aivan van-
han koulun kupeessa.
Veitikkamainen Mah-
muud pelaa koripal-
loa vapaa-aikana kun
taas koulussa hauskin-
ta ovat matematiikka
ja liikunta. Koulussa
on 'siistiä' eikä se sik-
si edes jännitä. Yläas-
teelle meno tuo tulle-
saan uusia asioita: luo-
kanopettaja vaihtuu
uusiin aineopettajiin,
luokat sekoittuvat ja
uusia aineitakin tulee.
Tulevaisuuden am-
matista Mahmuud ei
vielä tiedä, mutta luki-
oon hän ainakin näillä
näkyillä tähtää.

Pinkin repun ostanut **Asma**, 7, on jo uravalintansa
tehnyt. Hän seuraa äitinsä jalanjälkiä ja aikoo opet-
tajaksi. Pelimannin ala-asteen ekaluokalla aloittava
Asma lukee iltasadut pikkuveljilleen, sillä hän oppi
lukemaan jo 4 vuotiaana. Asma odottaa malttamatto-
mana koulutaipaleen aloittamista, sillä paras kaveri on
jo käynyt koulua vuoden verran. Kaiken lisäksi koulun
seinä pilkottaa kodin ikkunasta kutsuvasti ja kun vielä
esikoulusta tutut kaverit Tommi, Sugall ja Aaro tulevat
samalle luokalle, koulu voisi alkaa jo ensi viikolla.

Paaston tarkoitus

Paasto tuo lähemmäksi Jumalaa ja opettaa ihmistä tuntemaan omia sekä muiden kipuja

Uskontojen tavoitteena on kasvattaa ihmistä hengellisesti, moraalisesti ja sosiaalisesti. Profeetat pitivät tärkeämpänä ihmisen ydintä, kuin ulkonäköä ja materiaa. Tooran, Evankeliumin ja Koraanin tekstien sisältö heijastavat tämän selvästi. Vanhassa testamentissa (Mooses I 3:22) lukee: 'Sitten Herra Jumala sanoi: Ihminen on nyt kuin me: Hän tietää sekä hyvän että pahan.' Vastaavasti kristinuskon teksteistä ilmaistaan, että moraalinen puoli ihmisestä on tärkeintä, mihin pitää kiinnittää huomiota. Uudessa testamentissa (Pietarin toinen kirje 1:5-7) sanotaan. 'Pyrkikää sen vuoksi osoittamaan uskossanne lujuuutta, lujuuudessa oikeaa tietoa, tiedossa itsehillintää, itsehillinnässä kestävyyttä, kestävyyydessä jumalanpelkoa, jumalanpelossa keskinäistä kiintymystä, kiintymyksessä rakkautta.' Näistä teksteistä käy ilmi, että uskonnot huolehtivat ihmisen uskonnollisesta puolesta ja pyrkivät kasvattamaan häntä hengellisesti ja moraalisesti, jotta hänestä olisi hyötyä sekä itselleen että yhteiskunnalle. Koraanin jakeissa ja Profeetan puheissa (roh) on monia tähän viittavia tekstejä. Allah sanoo Koraanissa: 'Ihmiset, Me olemme totisesti luoneet teidät miehestä ja naisesta ja jakaneet teidät heimoihin ja sukuihin, jotta tuntisitte toinen toisenne. Arvokkain teistä Jumalan tykönä on se, joka parhaiten pitää huolen velvollisuudestaan. Jumala on totisesti tietävä, tajuava.' (49:13). Koraanin jae koskettaa kaikkia ihmisiä ja motivoi häntä uskomaan ja tuntemaan Jumalaa, Luojaansa ja tekemään yhteistyötä muiden kanssa.

Profeettojen ja oppineiden huolenaiheena oli alusta lähtien ollut hengen puhtaus ja läheisyys Jumalaan. He ymmärsivät, että muiden auttaminen, sekä kipujen ja toiveiden tunteminen ovat tärkeimpiä tekijöitä, jotka saattavat ihmisen Jumalan läheisyyteen sekä hengellisen puhtauden saavuttamiseen. Filosofit vastaavat tähän: Tiede on hyvän uskon koriste, tekeminen on hyvän tieteen koriste, myötätunto on hyvän teon koriste eikä mikään ole niin hyvää kuin kärsivällisyys tieteen lisänä." Mutta kaikissa ihmisen kehityksen vai-

heissa on ollut läsnä vihollinen, joka taistelee ihmistä vastaan estäen häntä saavuttamasta korkeaa moraalia. Se houkuttelee ihmistä irstailuun ja pahuuteen. Jumala sanoo Koraanissa: 'Sillä onhan saatana totisesti teidän vihollisenne, ja sellaisena häntä pitääkää.' (35:6). Koska tällä vihollisella on potentiaaleja ja keinoja houkutteluun, ihmisellä on myös voimien ja keinojen lähteitä vastustaa ja voittaa vihollisen houkutukset. Jumala sanoo Koraanissa: 'Etsikää apua kärsivällisyydestä ja rukouksesta. Tämä on totisesti vaikea tehtävä muille paitsi nöyräsydämisille.' (2:45). Uuden testamentin Matteuksen kirjassa (17:21) 'Tämä laji ei lähde muulla kuin rukouksella ja paastolla', tässä laji-sanalla tarkoitetaan saatanaa. Näin ollen uskovaisen voiman lähteet ovat kärsivällisyys, rukous ja paasto.

Ajalla on kaksi ulottuvuutta. Kuluva aika on ajasta se osa, joka on pinnallinen ja kuolevainen, tällä ajalla ei ihmiselle ole mitään merkitystä. Kun taas ajan toinen ulottuvuus on sen syvempi puoli, joka käsittää uskovan kaikki hyvät teot. Uskovaa muslimia huolestuttaa siirtyminen hetkestä toiseen ilman, että hän tallentaisi siihen mitään palvontaa. Tästä johtuen ajalle ja palvonalle kehittyi hyvin vahva ja salainen sidos. Vuorokauden viisi rukousta liittyvät päivän ja illan hyvin merkittäviin ajan kohtiin. Khums (viides osa) ja Zakat (almut) liittyvät henkilön taloudelliseen vuodenkiertoon. Pyhiinvaelluksella on sekä ajallinen että paikallinen merkitys. Kun taas paaston aika on ramadhanin kuukausi, jolloin Koraani ilmestyi. Koraanissa sanotaan: 'Ramadan on se kuukausi, jolloin Koraani annettiin opastukseksi ihmisille ja selväksi todistukseksi (Jumalan) johdatuksesta, jotta hylättäisiin paha ja valittaisiin hyvä.' (2:185). Muslimit tuntevat ramadhanin Allahin kuukautena. Ramadan on ajan ulottuvuus, jolloin muslimin voimat tulevat vahvemmaksi. Ramadan muodostaa lyhyimmän reitin henkeen, jolloin uskovainen tutkii itsensä sekä tuntee henkensä vahvuuksien ja heikkouksien lähteet. Paasto lisää meidän valistuneisuuttamme, tietoisuuttamme ja ymmärrystämme, sillä Allah on laittanut paastoon niin paljon salaisuuksia, mitä ei löydy mistään muusta palvonnasta.

säädöksiä noudattava ja vastuuhenkilöinen yhteiskunta, joka toimii Koranin kuvailemalla sanalla taqwa, Jumalan sääntöjen sisäinen totteleminen. Tämä sisäinen totteleminen syntyy uskosta Allahiin ja uskoa Häneen kasvatetaan uskon teoilla, joista yksi on paasto. Paasto on mainittu Vanhassa Testamentissa (Mooseksen III 23:26-27: 'Herra sanoi Moosekselle: Saman seitsemännen kuun kymmenentenä päivänä on sovituspäivä. Kokoontu-kaa silloin pyhään juhla kokoukseen, paastotkaa ja uhratkaa Herralle tuliuhrin.' Kristityt uskoivat pitkään, että paasto ei ole pelkästään sovitus menneistä synneistä vaan myös tarkoitus vahvistaa suhde Jumalan kanssa. Paasto islamilaisessa kulttuurissa on ensisijaisesti Jumalan palvelus, toiseksi opetus kärsivällisyydestä ja kolmanneksi kasvatus hengellisyydestä. Se myös opettaa tuntemaan toisten kärsimykset köyhyydestä, nälästä ja tarpeesta.

Paastopalvonta islamissa tuli edeltäviä uskontoja selkeämmäksi. Sille määrättiin tietty kuukausi, ramadankuukausi, joka on islamilaisen kalenterin yhdeksäs kuukausi. Muslimit paastoavat koko ramadanin kuukauden alkaen vähän ennen auringon nousua ja rikkovat paaston hieman auringonlaskun jälkeen. Ramadan nostattaa muslimissa hengellisyyttä ja ihmisyyttä sekä vie lähemmäksi Allahia. Kun ramadankuukausi alkoi Profeetta Mohammad (roh) Jumalan sananjulistaja, vapautti kaikki vangit. Profeetta Muhammed (roh) sanoi Jaberille: 'Oi Jaber tässä on ramadanin kuukausi hänelle, joka paastoaa päivänsä ja ruokoilee osan yöstä, suojelee vatsansa ja intiimit osansa sekä säästää kielen-

sä pahan puheesta. Se ihminen pääsee synneistään eroon kuukauden loputtua.'

Vanhoista ajoista asti uskovaiset tunsivat paaston arvon, jolla pyrittiin jalostamaan henkeä, epäitsekkyyttä ja lähestyä Jumalaa. Allah sanoo Koranissa: 'Teidän, jotka uskotte, tulee paastota, samoin kuin piti paastota niidenkin, jotka ennen teitä elivät, jotta teille syntyisi sisäinen totteleminen.' (2:183). Tässä on mainitsemisen arvoista se, että islamilainen yhteiskunta on Allahin

Muhammed Al-Hello

Al-Aqsa ja Kalliom

Yleensä niin muslimit kuin ei-muslimit sekoittavat kaksi Jerusalemissa sijaitsevaa moskeijaa keskenään. Kummatkin ovat tärkeitä muslimille mutta toisella, Kalliomoskeijalla, on suurempi merkitys. Moskeija, johon Al-Aqsa valitettavan usein sekoitetaan, on Kalliomoskeija kultaisine kupoleineen. Tuon tässä artikkelissani esille miksi Kalliomoskeija on tärkeä muslimille ja mikä ero on Al-Aqsan moskeijan ja Kalliomoskeijan välillä, jos Jumala suo.

Jerusalemin sydämessä, pyhällä kalliolla on pyhättö, jota kutsutaan nimellä Al-Aqsa. Se tunnetaan myös nimellä Al-Haram al-Sharif – jalo pyhättö. Sen muurien suojasta löytyy suihkulähteitä, puutarhoja, rakennuksia ja pieniä kupolillisia huoneita ja rakennuksia, jotka ovat oppineitten, sheikkien ja uskonnollisen tuomioistuimen toimistoja sekä museo. Sen eteläisimmällä reunalla sijaitsee al-Aqsan moskeija ja sen keskellä Kalliomoskeija. Koko

alue kattaa yhden kuudesosan Jerusalemin muurien sisällä olevasta kaupungista. Juutalaiset tuntevat tämän alueen Temppelevuorena, paikkana, jossa Salomonin temppli aikanaan sijaitsi.

Kalliomoskeija

Jerusalemin kaunein rakennus onkin vanhan kaupungin sydämessä oleva Kalliomoskeija, jonka rakensi vuonna 691 Damaskoksen kalifi. Nimensä se on saanut suuresta kalliosta, johon Jerusalemin asema pyhänä kaupunkina kirjaimellisesti perustuu. Muinainen kallio on Moorian vuori, jossa Aabraham (rh) valmistautui uhraamaan poikansa lisäksi ja jonne 1000 vuotta eKr. kuningas Salomo rakensi ensimmäisen temppelin.

Kalliomoskeija tunnetaan myös Omarin moskeijana. Nimen taustalla on Kalifi Omar Ibn Al-Khattab (580-644), joka valloitti Jerusalemin vuonna 638, kuusi vuot-

ta Profeetta Muhammedin (rh) kuoleman jälkeen. Suvaitsevaisesti juutalaisiin ja kristittyihin suhtautunut kalifi sai kaupungin avaimet sen patriarkalta Sophroniukselta ja tiedusteli häneltä Madjid Dawuudin eli Daavidin moskeijan sijaintia. Moskeijaa kutsutaan Koraanis-
(38:21) nimellä Mihrab Dawud eli Daavidin Pyhättö. Patriarkka vei hänet pyhätön ovelle, joka oli melkein tukossa kaikesta roskasta. Omar sanoi: 'Allah on suurin, vannon kautta Hänen joka pitää sieluani käsissään, että tämä on Davidin moskeija, jonka Allahin Lähettiläs kuvasi yöllisen matkansa jälkeen'. Tämän jälkeen Omar alkoi raivata ja siivota temppelialueen raunioita ja muut muslimit seurasivat hänen esimerkkiään. Tämän jälkeen hän astui temppeliin ja alkoi rukoilla resitoimalla Koraanista suuran Sad. Näin hän muutti rakennuksen moskeijaksi, muslimien rukouspaikaksi.

Kalliomoskeija voidaan kääntää myös nimellä 'kaukaisin moskeija'. Tämä nimi viittaa Yölliseen matkaan, jonka profeetta Muhammed (rh) teki Mekasta Jerusalemiin ja nousi sieltä Al-Buraq El-Sharif nimellä ratsulla taivaaseen.

Kalliomoskeijan keskellä oleva kivi (Šakrah) on paikka, josta Muhammin matka taivaaseen arkienkeli Gabrielin seurassa tapahtui. Kalliomoskeija onkin noussut muslimien kolmanneksi pyhimmäksi paikaksi Mekan ja Medinan jälkeen. Täällä Muhammed suoritti ensimmäisen pakollisen rukouksensa muiden profeettojen ja Jeesuksen (rh) kanssa taivaallisen mat-

KALLIOMOSKEIJA.

moskeija

kansa jälkeen. Se oli myös muslimien ensimmäinen rukoussuunta Qibla, jota kohti he seisoivat rukoillessaan. Myöhemmin Qiblan suunta muutettiin Mekkaan päin.

Umayyad-kalifit rakensivat Kallio-moskeijan Abd el-Malikin (685-705) johdolla vuonna 691. Tätä työtä jatkoi sitten myöhemmin hänen poikansa ja seuraajansa Al-Walidi (709-715), joka kunnosti ja laajensi rakennusta. Tähän aikaan sitä kutsuttiin Al-Aqsan moskeijaksi. Kallio-moskeija on yksi ensimmäisistä ja vaikuttavimmista islamilaisen arkkitehtuurin saavutuksista.

Nykyinen moskeija ei ole sama kuin alkuperäinen, sillä ensimmäinen moskeija tuhoutui täysin vuonna 748 tapahtuneessa maanjäristyksessä. Ei ole varmuutta milloin moskeija rakennettiin uudelleen, mutta todennäköisesti vuonna 771 ja tämäkin moskeija myös tuhoutui uudelleen miltei heti sen rakentamisen jälkeen. Kolmannen kerran tämä moskeija rakennettiin vuoden 780 tienoilla ja tämä on ensimmäinen moskeija, josta on tietoja kirjattuina. Mutta vuonna 1033 tapahtui taas sarja maanjäristyksiä, jotka tuhosivat moskeijan ja se piti rakentaa uudelleen.

Jerusalem valloitettiin ensimmäisellä ristiretkellä vuonna 1099. Sen sijaan että ristiretkeläiset olisivat tuhonneet moskeijan, he käyttivät sitä suojana ja nimesivät sen Salomonin temppeliksi. Vuonna 1119 moskeijasta tuli Temppeliritareiden päämaja. Tällä ajalla moskeija koki muutamia rakenteellisia muutoksia, muun muassa alttarikomero ra-

kennettiin, pohjoisinta eteistä laajennettiin ja samalla rakennettiin myös kirkko ja luostari. Vuosien 1927 ja 1936 maanjäristyksen vahingot melkein vaativat moskeijan uudelleen rakentamista, mutta moskeija on pitänyt muotonsa ja näkönsä samanlaisena kuin miksi se rekonstruoiitiin vuonna 1033 jKr.

Kalliomoskeijan kultainen kupoli on Jerusalemin näkyvin maamerkki. Alunperin se oli päällystetty kuparilla. Sisäpuolelta kaunis kupoli on koristeltu keltaisilla ja vihreillä mosaiikeilla, jotka muodostavat kukkakuvioita ja pyhiä kirjoituksia. Rakennus on kahdeksankulmainen ja sen kaariholveja koristavat Pyhän Koraanin jakeet. Ulkoseinät ovat 20,4 m pitkiä, joka on sama kuin kupolin halkaisija pystysuunnassa. Kallio, jolta Profeetta Muhammadin (rh) taivasmatka alkoi, sijaitsee aivan kupolin alla.

Al-Aqsan moskeija

Al-Aqsan moskeija rakennettiin parikymmentä vuotta myöhemmin. Se sijaitsee Al-Haram al-Sharfin eteläisen muurin kupeessa. Alue on suorakulmainen 144 000 neliömetrin laajuinen alue. Al-Aqsa-sa ja sen alueella pystyy rukoilemaan 400 000 rukoilijaa saman-

aikaisesti olettaen, että jokainen rukoilija vie 0.8m x 0.5 metrin tilan rukoillessaan. Perjantapäivisin ja Ramadanin aikaan ja erityisesti Ramadanin 27. päivänä (Lailat El-Qadr), alue on täpösen täynnä rukoilijoita. Al-Aqsaalla on 11 porttia: 7:n näistä porteista on avoinna ja yksi neljästä suljetusta portista on Kultainen Portti. Al-Aqsan ohuista spiraalimaisista minareeteista kuuluu rukouskutsu rukoukseen viisi kertaa päivässä ja seitsemän kertaa viikossa ympäri vuoden. Minareetteja löytyy moskeijasta neljä kappaletta. 3 alkuperäistä ja 1 Mamelukkien aikakaudelta.

Itse Al-Aqsan moskeija on rakennettu kolmesta osasta: Kapeasta holvikäytävästä, joka kulkee yhdellä sivustalla, mahtavasta eteisestä ja suojatusta alueesta joka sijaitsee etelässä.

Al-Aqsan eteinen on rauhan keidas ja hiljainen kaikesta kaupungin melusta ja hälinästä. Al-Aqsan ulkopihalta löytyy monia pesupaikkoja rituaaliselle pesulle. Eteläisen holvikäytävän keskiosasta alkaen on katettu alue Al-Aqsan moskeijasta. Täältä löytyy moskeijan Mithrab, syvennys, joka näyttää muslimille mihin suuntaan pitää rukoilla.

Kautta historian Al-Aqsa on on-

AL-AQSA MOSKEIJA.

nistuneesti korjattu samanlaiseksi kuin se on ollutkin kaikenlaisten luonnonmullistuksien, kuten maanjäristysten, aiheuttamista vahingoista. Rakennuksella on tällä hetkellä keskilaiva ja 6 käytävää (alun perin rakennuksella oli 14 käytävää). Al-Aqsan katettu alue on hyvin yksinkertainen, mutta suuri ja mahtava, neliskulmainen rakennus. Sillä on 3500 neliömetrin alue ja siellä pystyy rukoilemaan 5000 muslimia yhtä aikaa. Qibla osoittaa etelään kohti Mekkaa. Kallio ja Kalliomoskeija ovat samassa linjassa.

Lisäksi sieltä löytyy 7 laajaa porttia moskeijan sisäänkäynniksi. Niin ikään myös yksi ovi johtaa niin itäiselle ja läntiselle puolelle. Siellä on 100 kirkasta ja väritettyä lasiikkunaa, 14 holvikaaria, eteläiseltä puolelta löytyy 27 italialaisesta marmorista tehtyä pilaria ja sama määrä pilareita on myös läntisellä puolella.

Ulkoinen kupoli vuorattiin lyijyllä 1985, kun se oli aikaisemmin 1964 vuorattu alumiinilla pitäen alkuperäisen muotonsa. Sisäisen kupoli on maalattu rosorappaus-työnä, kuten oli tehty 1200 vuosisadalla, kun taas Kalliomoskeijan kupoli on kultainen. Kalliomoskeija on näyttävämmän näköinen kuin Al-Aqsa. Usein ihmisillä on kuva

juuri Kalliomoskeijasta ja kuvan on mainittu esittävän Al-Aqsan moskeijaa, mutta näinhän ei ole vaan tämä kultakupolinen moskeija on Kalliomoskeija.

Vuonna 1969 syttyneessä tulipalossa tuhoutui kaunis käsintehty Alepposta tullut saarnatuoli. Tämä saarnatuoli oli lahja Salahudin Al-Ayyoubilta ja se oli sijoitettu lähelle mithrabia Al-Aqsan moskeijassa. Tämä saarnatuoli oli yksi maailman kauneimmista ja se oli tehty yli 10 000 kappaleesta yhteen liitetystä setripuun ja muiden puiden ja raudan paloista, jotka oli liitetty yhteen ilman liimaa, eikä yhtään naulaa ollut lyöty tuoliin. Saarnatuolin jäännökset voi nähdä islamilaisessa museossa pyhän pyhätön eteläisellä kulmalla.

1800 luvun puolivälissä Al-Aqsan moskeija aukaistiin myös ei-muslimivierailijoille. Moskeija on avoina tiettyinä päivinä vierailijoille aamuisin ja iltapäiväisin pääsymaksua vastaan. Perjantaisin, muslimien pyhäpäivinä ja juhlien aikaan moskeija on kuitenkin vain muslimien käytössä.

Abdul-Salaam
Puukko

Tartu h

Imaami Ali (rh) on sanonut:

"Epäonnistumiset johtuvat usein arkuudesta ja peloista; pettymykset ovat ujouden tulos; vapaa-ajan tunnit kulkevat ohi kuin kesäpilvet, joten älkää tuhlatko mahdollisuutta tehdä hyvää." (Nahj Al-Balagha, sanonta 20)

Usein miettiessämme päätöksiämme äkillisten tilaisuuksien edessä saamme neuvoksi tutkia tarkasti valintamme kohdetta sekä miettiä pitkään ja hartaasti päätöstemme seurauksia, kunnes huomaamme tilaisuuden menneen jo ohi. Tämä on hyvin tärkeä neuvo, sillä meidän täytyy aina pyrkiä valitsemaan hyvä pahasta, sallittu kielletystä jne. Meiltä puuttuu kuitenkin kyky nähdä tulevaisuuteen tietäksemme jokaisen päätöksemme seuraukset. Tieto tulevaisuudesta ja muista kätketyistä asioista on vain Allahilla. Toisaalta kuten Imaami Ali (rh) on sanonut, meidän ei pidä tuhata mahdollisuuksiamme tehdä hyvää. Kaikki kohtaamamme mahdollisuudet eivät anna meille paljoakaan aikaa miettiä tekemme mahdollisia seurauksia. Pitäen mielessä myös sen, että kaikki hyvä tulee Allahilta ja palaa Allahille, meidän ei pitäisi torjua Allahin siunauksia niiden menettämisen pelossa. Emme tiedä, kuinka kauan jokin hyvä tai paha asia on osa elämäämme ja sitten elämämme muuttuu jälleen käydäksemme läpi jonkin uuden Allahin testin.

Imaami Ali (rh) on sanonut opet-

Hyvään tilaisuuteen!

tamassaan Duaa Kumeilissa: "...Oi Jumalani! Suuri on Sinun Valtakuntasi, Ylevä on Sinun Asemasi, Sinun Suunnitelmasi on salainen, Sinun Valtasi on kiistaton..."

Allah johdattaa meitä elämässämme ihmeellisiin tilanteisiin, joita emme voi kuvitellakaan. Allah antaa meille helpotuksen vaikeuksien jälkeen tavalla, jota emme osaa ottaa huomioon. Hänen suunnitelmansa on salainen.

Allah on sanonut meille Koraanissa:

... Sille, joka pelkää Jumalaa, Hän järjestää toimeentulon tavalla, jota hän ei ole tullut ottaneeksi huomioon. Jumala riittää sille, joka luottaa Häneen. Jumala saavuttaa tavoitteensa ja Hän on asettanut kaikelle määrän." (Koraani 65:2-3)

Emme näe aina kätkettyä viisautta

kärsimystemme keskellä. Asioiden oivaltamista ei voi kiirehtiä.

Eräässä aamurukouksen (fajr) jälkeen sanottavassa vapaaehtoisessa dua-rukouksessa on sanottu:

"Mitä Allah tahtoo - eikä ole muuta mahtia ja voimaa paitsi Allahin kanssa. Mitä Allah tahtoo eikä mitä ihmiset tahtovat."

Eräänä päivänä luettuani tämän lauseen, oivalsin, että todellakin omassakin elämässäni on tapahtunut paljon asioita, jotka eivät ole olleet minun tai muiden ihmisten tahdon mukaisia.

Eräänä unettomana yönä miettiessäni elämäni, sain oivalluksen, että meidän tulisi elää ensisijaisesti miellyttäen Allahia. Mieleeni tuli tällainen ajatus, jonka kirjoitin paperille: "Jos pyrit miellyttämään ihmisiä, tiedä, että heitä on monia,

etkä voi koskaan miellyttää kaikkia heistä, vaikka menisit äärimmäisyyksiin. Mutta jos haluat miellyttää vain Allahia, tiedä, että on vain Yksi (Allah) etkä voi koskaan miellyttää Allahia liikaa."

Tärkeintä on se, että miellyttämme Allahia ja teemme Hänen tahtonsa mukaan. Ihmiset eivät läheskään aina ymmärrä meitä ja tilannettamme. Allah on meidän Jumalamme ja islam on meidän uskontomme. Meidän tulisi pyrkiä seuraamaan aina islamia ja miellyttämään Allahia eikä asettaa elämäämme ylimääräisiä rajoitteita, jotka kieltävät meiltä mahdollisuuksia, jotka Allah on sallinut. Jos me toimimme Allahin tahdon mukaan, voimme luottaa siihen, että Hän riittää suojelemaan meitä hämmäntäviltä mieliteiltä ihmisten keskuudessa.

Allahin lähettämät tilaisuudet voivat tulla meille mistä tahansa suunnasta milloin tahansa. Älkäämme menettäkö niitä olemalla arkoja ja ennakkoluuloisia, ja vaatimalla kessäpilvien - mahdollisuuksien - saapumista suunnasta, mistä Allah ei ole niitä lähettänyt. Mitä Allah tahtoo - ei mitä ihmiset tahtovat.

Imaami Ali ibn Husain (rh) on sanonut dua-rukouksessaan pyytessään Allahilta parasta (istikhara):

"...Innoita meidät tiedolla valita paras; ja tehdä siitä keino olla tyytyväinen siihen, mitä Sinä olet määrännyt meille; ja alistua siihen, mitä Sinä olet päättänyt..."

Jenni Issukka

Maisema kertoo minulle

Onko oikein kertoa maisemasta, jonka kuvaamiseen eivät riitä tuhat sanaa, ei kymmenenkään tuhatta?

Ihminen voi yrittää, mutta sille hän ei mahda mitään, että hän ei milloinkaan kykene kuvailemaan, jos hän on rehellinen, kahta kertaa samalla tavalla, samoilla aistimuksilla, samassa tunnetilassa näkemäänsä.

Tässä on Allahin ihmeellinen voima; aivan kuten Hän on antanut meille kyvyn kuvailla omia tuntemuksiamme, niin emme milloinkaan kykene selittämään Hänen luomaansa kokonaisuutta.

Voin siis vain kuvata tuntemuksiani, tuntemuksiani tällä hetkellä,

sillä huomenna tuo ihmeellinen maisema on jo toisenlainen. Yksittäinen kukka voi olla elänyt sen loistonsa hetken, missä tänään sen näin, suuri puu saattaa olla kaatunut myrskyn voimasta, ruohonkorsi väreilee varistettuaan kukintonsa, mikään siinä luonnon kohdassa ei täsmälleen ole kuten tänään.

Tarkoituksenani on kuvata maisemaa, mielestäni islamilaista, Allahin luonnossa lähelleni tuovaa näkemää. Oikeammin, saatan pyrkiä kuvaamaan senhetkistä maisemaa ja senhetkistä aistimustani, ainoana tosiasiana pysyy se, että tiedän Hänen olevan läsnä tuossa muuttuvassa maisemassa myös huomenna, ylihuomenna, ikuisesti. Kaikki muu muuttuu, Hän on ikuinen.

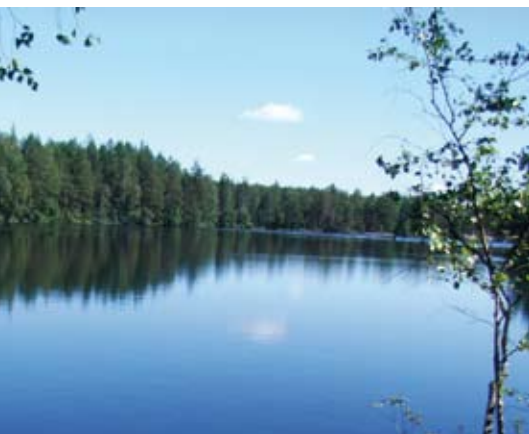
Kuvatako puutarhaa, hoidettua

pihaa, meren rantaa vai minkälainen maisema luonnossa on omaan mieleeni vaikuttavinta? Mielestäni nuo mainitsemani hoidetut maisemat, nuo ihmisen itselleen rakentamat näkymät, antavat käsityksen Allahin, Armeliaan kaikkivaltiaasta voimasta, jota ihminen on pyrkinyt muuttamaan ja omasta vajavaisesta ja yksiulotteisesta mielestään paremmaksi rakentamaan.

Tuulen tai oravan voimasta metsän mustikan ja puolukanlehtiä täynnä olevalle edellisvuotiselle sammalmättäälle pudonnut käpy jaloissani narskahtaen, naavoittunut oksantynkä omia Hänen määräämiään aikojaan puusta lentähtäneenä, raaka mullantuoksu nenääni hivelevänä keskellä runsaasti versoavaa viherkasvustoa, tämä alkaa olla osa sitä alkuperäistä luontoa, joka mieleeni tuo Pyhän Voiman, Hänen voimansa.

Näen myrskyn, Hänen, voimastaan kaatuneen suuren kuusen, jonka juurakko vielä täynnä kasvumaa-perää osoittaa itseäni kohden, tiedän kaatuneen puun juurakon olevan täynnä elämää, pieniä eläimiä,

jotka ovat myös Hänen luomiaan ja jotka kenties antavat ravinnon jollekin suuremmalle eläimelle tässä elämän ihmeellisessä kiertokulussa.

Kuusi on kaatunut latva kohden paljasta kalliota, joka uhmaten luonnon tavallisia muutoksia yllpeästi kurottaa ylöspäin, mikään ei ole muotopuolista, vaan kalliossakin näkyy Hänen jälkensä, se on nyt sellainen, miksi Hän sen tahtoi.

Kuten oma elämämme, jonka pituus on täysin Allahin armon mukainen. Hän ei tee mitään tarpeetonta.

Metsämaisemassani on sekaisin juurakoita, siinä ovat kaikki määrämitassa, kaikki sen kasvi- ja eläinlajikkeet kuuluvat juuri siihen paikkaan, tässä paikassa jota ihminen hyvin helposti nimittää rehotavaksi, villiksi alueeksi, mutta jota minä nimitän Allahin luomaksi, Hänen alkuperäiseksi mestariteoksekseen.

Sammalmättäät houkuttavat otamaan jalkineet pois jalastani ja uskaltautumaan astua pehmeälle pinnalle, tunnen varpaiden välissä kosteutta maasta samalla kun vaivun haistelemaan alkuperäisen luonnon omaa tuoksua.

Joku voisi sanoa maisemaani synkäksi ryteiköksi, jonka laidalla virtaa hiljaksen samea likavetinen puro kuin uhmaten sen penkereen kasvullisuuden tunkeutumista täyttämään puropahasen viimeinenkin kulkureitti.

Kaikella on Hänen antamansa tar koitus, tämä erämaa tarjoaa ravin-

toa ja elämän tarveaineita kaikille olennoille, jotka sen suojassa pesänsä tai kolonsa saavat. Kun mustikat ja puolukat kypsyvät, eikö meistäkin ole niiden poiminnan jälkeen mukava virvoittaa hikoilleita jalkojamme siinä puron vedessä, joka nyt näyttääkin kirkkaalta kuin lähde? Kaikella on tarkoituksensa, kuten jälleen saamme huomata.

Ei synkkä ja karun harmaa haavikokkaan, jonka vierellä kasvava rentukoiden keltainen kasvusto viestittää suuremman kosteikon olevan lähellä, ole turhaa.

Tarkemmin puita katsoessani jokainen puun oksasto on juuri sellainen, mihin puun omat juuret ovat tarkoitetut puuta ravitsemaan, jos tuulee etelästä, voivat pohjoispuolen oksat olla erilaiset kuin eteläpuoleiset, jälleen huomaan kaiken olevan erittäin tarkoituksenmukaisesti luotuja.

Enää metsäalue ei näyttäydykään synkkänä vaan täynnä elämää olevana, alkuperäisenä alueena, joka siellä vaellellessani lopulta saattaa minut rukoilemaan Häntä, Korkeinta.

Kaikki on järjestelmällistä, ihminen ei kykene kuin kaatamaan ja pilkkomaan tätä luontoa, uutta vastavaa hän ei osaa eikä kykene luomaan. Aina puuttuu jotain, mutta Hän ja Hänen luomakuntansa on täydellinen.

Mikä on paikka, jota kuvaan, jonka näen silmissäni, missä se sijaitsee? Tänä se sijaitsee lähellä kotiani, huomenna kohtaan Hänen luomansa jäljen kenties muualla.

Katso itse ympärillesi, näet sen paikan kyllä.

Ibrahim Valo

Islam ja nuori

Nuoruus on islamissa merkittävässä asemassa, sillä monissa islamin alkuajan kertomuksissa viitataan nuorison monipuoliseen ja edistykseelliseen ajattelukykyyn ja toimintaan.

Haluan korostaa erästä asiaa, jota pidän hyvin tärkeänä. Islam ylläpitää ja hoitaa ihmisen fyysistä ja hengellistä edistystä ja kasvatusta. Tämä heijastuu muslimista ja näin hänestä voi helposti tulla muille hyvyiden, hyvän elämän ja terveyden esimerkki. Hän saa osakseen kunnioitusta, koska hän pystyy elämään valitsemallaan tavalla, vaikuttamatta negatiivisesti muihin, tai antamatta mitään negatiivista käsitystä itsestään. Kaikki tämä onnistuu vain noudattamalla Jumalan tahtoa. Kerskailematon Jumalan palvelija saa kunnioitusta ja positiivista huomiota osakseen, mikä vaikuttaa yhteisössä hänen hengelliseen arvostukseensa myönteisesti, mutta ei ylipistävästi.

Laupias ja Armahtava Jumala on antanut palvelijoilleen monia kykyjä ja taitoja. Hän loi meret, taivaan ja maan. Hän antoi ihmiselle hyvyyttä ja kaikkea siihen kuuluvaa ja kaikkea sitä hyvää, mikä voi oikeasti vaikuttaa muihin ihmisiin ja meidän jälkeläisiimme ainoastaan hyvään suuntaan ohjaavana. Tämä kaikki velvoittaa meidät kiittämään ja palvelemaan Häntä. Mietittyään tätä asiaa ihminen joutuu oikeasti alistumaan Jumalalle

epäitsekään moraalisen velvoitteen vaikutuksesta sillä: Ajattele, jos joku antaisi sinulle rahaa ja lahjoittaisi oman Mercedes Benz-08 autonsa sinulle, sekä ostaisi sinulle kaiken mitä ikinä haluat, vain koska hän pitää sinusta ja haluaa sinulle hyvää. Luulen, että sinä tulisit pitämään hänestä ja olisit todella onnellinen. Tekisit varmaan kaiken mitä vain hän haluaa. Mutta mitä teet kun Jumala, joka käskää kaiken, mikä luonnossa on, alitumaan sinulle ja suo sinulle joka päivä armahduksen ja hyvyyden, eikä halua sinulta muuta kuin että teet ja toimit Hänen tahtonsa mukaisesti, joka on myös oman etusi mukaista, sillä Jumala ei halua sinun ikinä tekevän mitään, mikä vahingoittaisi sinua?

Jumalan palvelemiseen ja kunnioittamiseen on useita tapoja: Jokainen luotu palvelee Jumalaa oman kykynsä ja ymmärryksensä verran. Tämän ymmärtää Armahdajan sanoista: "Kaikki ovat tienneet oman palvelemisen tapansa ja rukouksensa."

Ihmiselle on parasta, että hän palaa Jumalansa luo, kaikissa olosuhteissa tai tilanteissa, sekä hyvissä hetkissä, että hyvin vaikeissa. Noudattamalla Jumalan käskyjä esim. totuttamalla itseään suorittamaan pakolliset rukoukset ja rukoilemaan ajallaan, ihminen saa siitä varmasti palkkion. Sekä salassa että julkisesti Jumalan palveleminen on ihmiselle ensisijaisen tärkeää ja hyvää, sillä tällöin hän saa mahdollisimman suuren palkan teoistaan.

Hän saa myös kasvatetuksi omaa hengellistä taitoaan jo varhain hänen iässään, sillä mitä varhemmin sen aloittaa, sen parempi. Kaikkein parasta on se, että siitä ei aiheudu ikinä haittaa, vaan pelkkää hyötyä.

Profeetta Mohammad (roh) sanoi: "Opettakaa lapsenne rukoukseen"

Rukoukset ja kaikki muut islamissa suositellut teot ovat lapsille myös kasvatusta ja hengellisen rauhan tunteen antavia tekijöitä. Tämän jälkeen nuori ihminen pystyy välttelemään ja jopa inhoamaan sellaisia omia halujaan, jotka vievät hänet pois uskonnosta. Nuoren pitäisi keskittää voimansa Jumalan palvelemiseen ja hyvien tekojen tekemiseen, kuten esimerkiksi olemaan avulias omille vanhemmilleen. Hänen tulisi myös olla oikeudenmukainen ja tietoinen omista velvollisuuksistaan ja yrittää suoriutua niistä omien kykyjensä mukaan.

Suomessa islamilaisten nuorten vaikutus toisiinsa tai muihin yhteisöihin on vähäistä. Kuva heistä on heikko ja johtaa harhaluuloihin ja joissain paikoissa tai tilanteissa jopa heidän inhoamiseensa. Nykyään osa nuorista on nimellisesti muslimeja, mutta eivät teoiltaan, mikä juuri synnyttää näitä vääräkäsityksiä islamilaisista nuorista. Tämä voi johtua osittain heidän matalasta profilistaan yhteiskunnassa. Kun nuori ryhtyy toimimaan oikeasti islamin tapojen mukaan, hänestä tulee hyvin vaikuttava persoona

omassa piirissään, mikä voi nostaa hänet vaikuttavaksi persoonaksi yhteiskunnassa.

Nuorena muslimina olen viihtynyt hyvin Suomessa. Koulussa ja muissakin paikoissa minut tunnetaan islaminuskoisena ihmisenä. Koulun tuntien aikaan osuneet rukoukset rukoilen koulussa omassa tilassani. Islamin sääntöjen noudattaminen epäislamilaيسessa yhteisössä on minulle helppoa, ja Jumala auttaa kaikkia, jotka haluavat tehdä hänen käskyjensä mukaan, jos Jumala suo.

Kuten yllä mainitsin, muslimista aika-ajoin tulee esimerkkejä muille ihmisille, jos hän toimii, kuten Allah

sanoo. Hänestä tullaan pitämään ja kunnioittamaan. Nuorena islaminuskoisena kunnioitan suuresti Suomea, sillä tämä maa on turvannut ihmisille ihmisoikeudet ja auttaa kansalaisia mahdollisissa ongelmatilanteissa. Rauha on myös hyvin tärkeä ja välttämätön asia. Kaiken tämän turvan vuoksi meidän olisi syytä välittää Suomesta ja olla lainkuuliaisia, sillä maan lain rikkominen on jopa kiellettyä islamissa eli meidän pitäisi islamin sääntöjen mukaan noudattaa myös maan lakeja.

Koulussa kaverit kyselevät uskonnosta kaikkea mahdollista, mutta tämä ei ole haitannut minua, oikeastaan päinvastoin. Pitäessäni

tunteja islamista lukion oppilaille pyrin antamaan aina mahdollisimman oikean kuvan nuorista. Islam kehottaa nuoria opiskelemaan ja panostaa nuorta oppimaan enemmän. Nuorena islaminuskoisena on mukavaa asustella täällä Fennoskandian laatala ja muilla Euroopan alueilla.

Dia Al-Azzawi

Dia Al-Azzawi on 17-vuotias lukiolainen, joka opiskelee Kupittaa lukiossa Turussa.

Islamin tulo **Suomeen**

E nsimmäinen Suomeen saapunut muslimi oli tataarikauppias, jonka kauppamatka ulottui Venäjältä Suomeen vuonna 1868. Venäjältä käsin tataarit tekivät aluksi vain kauppamatkoja, mutta vähitellen he asettuivat asumaan Suomeen pysyvästi. Kuitenkin jo 1800-luvun puolivälissä oli Helsingissä toiminut imaami, joka huolehti Viaporissa palvelevista muslimisotilaista. Tuolloin heille perustettiin oma hautausmaa sekä samoihin aikoihin Terijoelle muslimien rukoushuone. Osaksi Hietaniemen hautausmaata perustettiin islamilainen hautausmaa vuonna 1871.

1800-luvulla asui Helsingin lisäksi useita tataareja Kuopiossa ja Kotkassa, joissa tänä päivänäkin asuu monia muslimeja. Helsingin muslimien uskonnollinen toiminta alkoi, kun tataarit perustivat hyväntekeväisyysyhdistyksen vuonna 1915. Sen jälkeen vuonna 1925 perustettiin ensimmäinen Suomen Islam-seurakunta, jonka jäseneksi pääsivät vain tataarit. Venäjän vallankumouksen myötä Suomeen muutti uusia tataarisiirtolaisia, kunnes muutto tyrehtyi 1920-luvulla. Viimeinen tataarin rajanylitys on kirjattu vuonna 1930. Maailmansotien aikana Suomen armeijassa palveli 76 muslimia, joista kaatui 14.

Maailmansotien jälkeen Suomeen muutti muslimisiirtolaisia ja -opiskelijoita, jotka jäivät maahan lähinnä avioliiton kautta. Näin muslimien määrä alkoi hiljalleen kasvaa ja suurimmat muslimiryhmät saapuivat, kun 1980-luvulta lähtien Suomi alkoi ottaa vastaan pakolaisia, joiden joukossa on monia muslimeja muunmuassa Irakista ja Afganistanista. Tämän jälkeen maahan on tullut pakolaisina, turvapaikanhakijoina ja siirtolaisina muslimeja Pohjois-Afrikasta, Lähi-idästä ja Somaliasta.

Muslimeja arvioidaan olevan Suomessa noin 50.000 henkeä, mutta tarkkaa lukua on vaikea tietää, sillä mitään tilastoa uskonnon perusteella asukkaista ei voi tehdä. Muslimien taustat ovat siis kovin erilaiset. Suurin osa heistä on tullut pakolaisina kaukaisista maista, mutta jatkuvasti kasvava muslimiryhmä ovat suomalaiset islamiin palanneet, joita on tällä hetkellä noin 600-700 henkeä.

Nykypäivänä katukuvassa näkyy siis monia eri kansalaisuuksia edustavia muslimeja. Tietoisuus ja kiinnostus islamista ovat kasvaneet, mikä näkyy muunmuassa uusien islamilaisen yhdyskuntien ja yhdistysten kasvuna sekä muslimien aktiivisuutena osallistua yhteiskunnallisten asioiden hoitamiseen.

Laura Al-Hello

Pääministeri ja muslimilähettiläät

Yhdeksällä islamilaisella valtiolla on edustusto Suomessa. Egyptillä, Indonesialla, Iranilla, Turkilla ja Malesialla ovat suurlähetystöt, joita johtavat täysivaltaiset suurlähettiläät, kun taas Irakilla, Marokolla ja Tunisialla edustusto toimii asiainhoitaja-tasolla.

Myös Palestiinalla on oma edustusto ja Saudi-Arabia suunnittelee lähetystön aukaisemista Helsinkiin.

Nämä islamilaisien maiden edustajat tapasivat pääministeri Matti Vanhasen kuluvan vuoden toukokuun 27. päivänä. Malesian suurlähettilään järjestämään tapaamiseen osallistuivat myös alivaltiosihteeri Esko Hamilo ja erityisavustaja Riina Nevamäki ulkoasiainministeriöstä. Tapaamisen suomat suorat, vapaamuotoiset keskustelut luovat epäilemättä positiivisen hengen, jonka puitteissa on hyvä rakentaa luottamusta ja vaihtaa näkemyksiä.

Suurlähettiläät ilmaisivat huolensa syyskuun 11. 2001 jälkeen maailmanlaajuisesti lisääntyneestä isla-

mofobiasta, ennakkoluuloista ja syrjinnästä.

Suomessa elää maahanmuuttajia kaikista näistä islamilaisista maista, joita lähettiläät edustavat, joten nämä ovat hyvin perillä muslimiyhteisön asioista ja ongelmista täällä. Näissä muslimimaissa otettiin vuonna 2006 tyytyväisyydellä vastaan Suomen kanta Tanskan pilapiirroksiin. Suomi sai tunnustusta lähettiläiltä myös osoittamastaan suvaitsevaisuudesta islamia ja muslimeja kohtaan. Eräänä osoituksena tästä suvaitsevaisuudesta ovat muslimille myönnettyt hauta-alueet pääkaupunkiseudun hautausmailla. Muslimimaailman silmissä Suomi voisi ottaa johtavan roolin sillan rakentamiseksi Pohjoismaiden ja islamilaisien maiden välille. Lähettiläillä on siinä tehtävässä vastuullinen roolinsa. Pääministeri ja muslimilähettiläät päättivät tavata jatkossakin säännöllisesti vuosittain.

Tilaisuuden isäntinä toimivat Malesian suurlähettiläs Datoa Syed Sultan Idris ja hänen puolisonsa Zarinah Hussin.

Lehtikuva Oy/Valtioneuvoston kanslia

PÄÄMINISTERI VANHANEN JA ISLAMILAISTEN MAIDEN EDUSTAJAT.

Abbas, Husseinin (rh) lipunkantaja

Shaban-kuukauden iloisina alkupäivinä syntyi rohkea lipunkantaja Abbas Abu Fadhil (rh). Imaami Ali kutsui tätä lastaan Abbasiksi, joka tarkoittaa leijonaa, ja mikä muu nimi kuvaisikaan tätä rohkeaa miestä paremmin.

Historia kertoo monta tarinaa hänen rohkeudestaan ja urheudesta, siitä kuinka hän vihaisen leijonan lailla aiheutti pelkoa vihollisten sydämiin ja hänen pitkät runolliset huutonsa saivat heidät vapisemaan. Se fakta, että Imaami Husseinin (rh) syntymäpäivä on Shabaanin kolmantena ja Abu Fadhilin neljäntenä päivänä voi olla yhtenä vihjeenä ja todisteena siitä, kuinka hän kuin varjo seurasi imaamiuden aurinkoa.

Abbasin syntymä on niin erityinen, ja historia kertoo meille siitä kauniin tarinan. Puolisonsa Fatima Zahran (rh) marttyyrikuoleman jälkeen Imaami Ali (rh) meni veljensä Aqiilin luokse, avasi sydämensä ja kertoi halusta mennä naimisiin naisen kanssa, joka oli rohkeasta heimosta. Hänen toiveensa oli, että lapsi, joka syntyisi tästä liitosta olisi rohkea kuin isänsä ja osoittaisi tosirakkautta, kiintymystä ja kunnioitusta poikiaan Husseinia (rh) ja Hassania (rh) kohtaan, aivan kuin

hän itse oli tuntenut Profeetta Mohammedia (roh) kohtaan.

Imaami Ali meni naimisiin Fatimah Bint-e-Huzaam Ibne Khalidin kanssa vuonna 24 islamilaisen ajanlaskun jälkeen (hijrah). Fatimah synnytti Abbasin Shabaan-kuukauden neljäntenä vuonna 26 hijrahia. Vuonna 27 syntyi Ja'far ja vuonna 29 syntyi Uthmaan. Abdullah syntyi vuonna 32 Hijrahia. Hän synnytti yhteensä neljä poikaa, joten hän tuli tunnetuksi nimellä Ummul Baneen (poikien äiti).

Ummul Baneen kohteli Fatima Zahran lapsia erityisellä kunnioituksella heti ensimmäisestä päivästä, jolloin hän astui Imaami Alin taloon. Hän kasvatti omat poikansa pitämään heitä, ei sisaruksinaan, vaan opettajinaan ja johtajinaan. Imaami Hussein oli hyvin kiintynyt Abbasiin. Kun Abbas oli syntynyt, Imaami Ali pyysi Imaami Husseinia lausumaan rukouskutsun (adhaan) ja rukouksen asettamisen (iqamah) lapsen korviin.

Varhaisina lapsuusvuosinaan Abbas tapasi seurata Imaami Husseinia kuin varjo. Jos hän näytti janoiselta, Abbas kiirehti hakemaan vettä. Jos hän näytti siltä, että hänellä olisi kuuma, Abbas viilenisi hänen oloaan viitan päärmeellä. Siffinin taistelussa vuonna 34 hijrahia Abbas oli vain kahdeksanvuotias. Imaa-

mi Hussein oli taistelemassa kentällä, kun Abbas huomasi vihollisotilaan lähestyvän. Abbas otti miekan ja ryntäsi taistelukentälle ja surmasi vihollisen samalla huutaen voimakkaalla äänellä; "Kuinka julkeat hyökätä Mawlani kimppuun, kun minä olen vielä hengissä?" Abbas jatkoi taisteluaan säilyttäen asemansa imaamin takana. Muawiya näki tämän ja kysyi, kuka tuo poika on. Hänelle vastattiin, että se oli Abbas ibne Ali, hän sanoi: "Jumalan kautta! Kukaan ei osaa

taistella tuolla tavalla tuossa iässä kuin Alin poika.”

Abbasista kasvoi pitkä ja komea mies. Hän oli niin komea, että tuli tunnetuksi Qamar- e-Bani Hashim (Hashimin perheen kuu). Muutamia vuosia isänsä marttyyryiden jälkeen Abbas meni naimisiin Lobabehin kanssa. He saivat kaksi poikaa Abidollahin ja Fadhilin, joista kummastakin tuli suuria uskonnoppineita. Abbas oli myös urhoollinen soturi. On sanottu, että Muawiya ei uskaltanut hyökätä Medinaan, koska Imaami Husseinin kanssa oli urhoollisia miehiä kuten Muhammad Hanafia, Muslim ibn-e-Aqiil, Abdullah ibn-e-Jaffer ja Abbas.

Kun imaami Hussein lähti Medinasta vuonna 60, Abbas seurasi häntä kuten aina.

Juuri ennen kuin Imaami Hussein lähti Medinasta, Ummul Baneen kutsui kaikki poikansa luokseen sanoen heille, ” Poikani teidän tulee muistaa, että minä rakastan teitä ja Imaami Hussein on teidän johtajanne ja opettajanne.” Abbasin silmissä oli kyyneleitä, kun hän lupasi äidilleen, että hän ja veljensä laittaisivat elämänsä alttiiksi Imaami Husseinin ja hänen lastensa puolesta. Ummul Baneenin poikien kohtaloksi tuli kokea marttyyrikuolema Karbalassa.

Kuolinhetkellään Abbas vihdoinkin kutsui Imaami Husseinin veljekseen mawlan sijasta, viimeinen asia mitä hän näki tästä maailmasta olivat hänelle niin rakkaan Imaamin kasvot.

K. Nousiainen

KIRJOJA - UUSIA JULKAISUJA

Nyt ilmestynyt odotettu ensimmäinen suomenkielinen rukousopas!

RUKOUSOPAS

Kätevä rukousopas, jonka avulla on helppo oppia viisi päivittäistä rukousta. Sisältää ohjeet, arabiankielisen tekstin ja

translitteroinnin, jonka avulla on helppo oppia ääntäminen sekä suomenkielisen käännöksen. Rukoukset kirjoitettuna alusta loppuun, joten kirjaa ei tarvitse selata. Mukana myös ohjeet rukouspesulle.

Julkaisija: Resalat Islamilainen Yhdyskunta

DUA KOMEIL

...Oi Jumalani, hyväksy siis anteeksipyyntöni, sääli minua ankarassa ahdistuksessa, ja vapauta minut pahojen

tekojeni kahleista....

Kaunis DUA KOMEIL pyyntörukous, jonka Imam Ali (rh) opetti meille, on käännetty suomeksi. Mukana myös arabiankielinen teksti.

Tiedustelut:

Resalat Islamilainen Yhdyskunta
resalat.yhdyskunta@luukku.com

Oikeudenmukaisuus

Allah on yksi itsessään, yksi adjektiiveissaan, yksi Luojana, yksi Jumalana ja yksi palveltuna. Koska Allah on ainoa Luoja, kaikki muut saavat vaikutusvaltansa vain Allahin luvalla. Hänen on oltava oikeudenmukainen kaikissa asioissa. Mitä Jumalan oikeudenmukaisuus islamissa merkitsee?

Arabian kielessä samoin kuin Koraanissa sanalla al-adl on monta kielellistä merkitystä. Tässä artikkelissa käsittelen sanan sitä merkitystä, mikä on järjestelmällisesti todistettavissa kuten oikeudenmukainen käytös ja reilu kohtelu.

Kaikki muslimit uskovat Allahin oikeudenmukaisuuteen, joka onkin yksi Allahin monista jumalallisista ominaisuuksista. Tämän uskon lähtökohtana on kaikkien mielivaltaisten piirteiden poistaminen Allahilta, koska Hän on oikeudenmukaisuuden perustaja eikä Hän toimi mielivaltaisesti edes atomin vertaa, kuten Koraanissa mainitaan. Koraanissa on myös muita jakeita, jotka puhuvat Allahin oikeudenmukaisuudesta: Allah ei toimi mielivaltaisesti ihmistä kohtaan millään tavalla. Allah todisti, että Hän on yksi, myös enkelit ja tieteen omistajat todistivat, että Hän on oikeudenmukaisuuden rakentaja.

Ihmisen mielivaltaisuus johtuu joko hänen tietämättömyydestään tai hänen kyvyttömyydestään oikeudenmukaisuuteen, vaikka tietääkin sen johtuvan pahuudesta tai välinpitämättömyydestä. Tällöin ihminen käyttäytyy tietois-

esti mielivaltaisesti vaikka pystyisi-kin olemaan oikeudenmukainen. On ilmeistä, että yhtäkään näistä vaihtoehtoista ei voi soveltaa Allahin pyhään olemukseen. Allah ei ole tietämätön, puutteellinen tai minkään tarpeessa ja sen tähden kaikkien Hänen tekojensa piirteet ovat oikeudenmukaisia.

Tunnettu islamin oppinut Sheikh Al-Saduuq on kirjoittanut: Todistuksena siitä, että Allah ei ole mielivaltainen eikä toimi siten, on se että Hän on Yksi ja Viisas, eikä Hän ole tietämätön. Mielivaltaisuus lähtee vain tietämättömyydestä

tai sellaisesta henkilöstä, joka hyötyisi siitä, tai on sen tarpeessa.

Muslimit uskovat, että Allah on oikeudenmukainen, mutta oikeudenmukaisuuden filosofiasta on eri mielipiteitä.

Luomisen oikeudenmukaisuus

Oikeudenmukaisuuden kolmesta osasta ensimmäisenä on luomisen oikeudenmukaisuus. Luodessaan Allah antoi jokaiselle asialle sille sopivan tehtävän. Hän ei ole poissulkenut ominaisuutta, josta

on sille hyötyä eikä toisaalta ole antanut sille lisäpiirteitä, jolloin tämä luotu ei olisikaan enää sopiva omalle tarkoitukselleen. Esimerkiksi Allah ei pysäytä yksilöiden kehitystä, jos yksilöllä on tarpeeksi voimaa kehittyäkseen.

Oikeudenmukaisuus Islamin sääntöjen kannalta

Allah on antanut luoduilleen säännöt, jotta kaikilla luoduilla asioilla olisi hyvä ja kukoistava elämä. Näiden sääntöjen tarkoituksena on olla hyödyksi eikä rasitteeksi luoduille. Allah ei kuormita ihmistä liikaa säännöillä, jolloin yksilöiden olisi vaikea noudattaa niitä tai olisi niistä rasittunut, vaan johdonmukaisesti ja sopivasti kaikkea toimintaa varten. Esimerkiksi paastosta Allah sanoi: Teille määrättiin paastominen niin kuin muille aikaisemmilte kansoille. Allah oli oikeudenmukainen, Hänen sääntönsä sopivat kaikille ihmisille eikä kansojen välillä ole paremmuusjärjestystä. Allah on myös sanonut: Se, joka on matkalla tai on sairaana, voi paastota muina päivinä, Allah haluaa, että elämäne tulee olemaan helppoa eikä vaikeaa. Allah huolehtii luoduista hellävaraisesti ja rakastavaisesti, Hän ei halua rasittaa palvelijaansa kaksinkertaisesti, sairaudella ja paastolla, vaan Allah haluaa tehdä elämästä helpon luoduilleen. Samoin on pyhiinvaelluksen kannalta, josta Allah oikeudenmukaisesti sanoi: vain jotka

pystyvät siihen. Allah tietää ihmisen köyhyyden ja sen, että Mekkaan matkustaminen olisi kallista, Hän antoi köyhille luvan olla menemättä, jos he eivät siihen kykene. Myöskään pitkäaikaissairaat ja vanhukset eivät pysty fyysisten voimiensa heikkouden takia tekemään pyhiinvaellusta eri osineen, joten Allah antoi heille luvan olla matkustamatta pyhiinvaellukselle.

Oikeudenmukaisuus palkitsemisessa ja rankaisemisessa

Allah ei kohtelee hyvän tekijää ja pahantekijää eikä uskovaa ja ateistia tasapuolisesti rangaistessaan, vaan Hän rankaisee ja palkitsee sen mukaisesti, mitä ihminen on itse tehnyt. Allah sanoo: Jokainen on vastuussa omista teoistaan. Allah ei rankaise ilman, että Hän lähettäisi varoittajaa edeltä, koska silloin Hänen toimintansa olisi epä johdonmukaista. Tämä asia nähdään myös ihmisen säätämässä laeissa, jolloin sanotaan, ettei ole rikosta eikä rangaistusta ilman todistusta, eli tekoa ei voida sanoa rikokseksi, ellei rikoksen tekijälle anneta tietoa, että tämä teko on rikos ja jos tämä rikos tehdään, sitä seuraa teon mukainen rangaistus.

Haider Al-Hello

Harmonia

***Sinä, valon virtaava enkeli
kutsuit minut mukaan
tartuin käteesi
ja taivaan valkeat hahmot
kuljettivat rauhaan***

***Sinä valon enkeli
annoit minulle toiveeni
tartuin ajatukseen
sain valokehoni uudelleen
vaivuin hyvään harmoniaan***

Mona-Faiza Lindell

Resalat valittu valtakunnalliseen ETNO:on

Resalat Islamilainen Yhdyskunta on valittu Etnisten suhteiden neuvottelukunnan jäseneksi sen uudelle kolmivuotiskaudelle 1.6.2008 alkaen. ETNO:n kautta maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen edustajilla on mahdollisuus keskustella eri ministeriöiden hallintoalojen kanssa ja näin osallistua ja vaikuttaa heitä koskevissa asioissa.

oministeriön, sisäasiainministeriön, ulkoasiainministeriön, opetusministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonaloja sekä eduskuntaryhmiä, Suomen Kuntaliittoa ja keskeisiä työmarkkinajärjestöjä. Valtakunnallisen etnisten suhteiden neuvottelukunnan kokoa sisäasiainministeriö ja sen nimeää valtioneuvosto.

Valtakunnallisen neuvottelukunnan lisäksi ETNO:lla on neljä alueellista neuvottelukuntaa, joista uusien Etelä-Suomen alueen neuvottelukunta aloittaa toimintansa

tämän alkaneen toimikauden aikana. Alueellisten neuvottelukuntien jäsenet edustavat maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen lisäksi työvoima- ja elinkeinokeskuksia, lääninhallituksia, kuntia, kansalaisjärjestöjä sekä työ- ja elinkeinon elämän edustajia. Alueellisten neuvottelukuntien nimeämisestä ja työn koordinoinnista vastaavat TE-keskukset.

ETNO on asiantuntijaelin, jonka tarkoituksena on kehittää vuorovaikutusta viranomaisen, kansalaisjärjestöjen ja eduskunnassa edustettuna olevien puolueiden sekä maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen välillä sekä avustaa maahanmuuttopolitiikan asiantuntijana ministeriöitä etnisesti yhdenvertaisen ja monimuotoisen yhteiskunnan kehittämisessä.

ETNO siis

- kehittää vuorovaikutusta
- edistää hyviä etnisiä suhteita ja etnistä yhdenvertaisuutta
- toimii asiantuntijaelimenä maahanmuuttopolitiikan eri osa-alueiden kehittämisessä
- antaa lausuntoja ja osaltaan kehittää toimivia käytäntöjä maahanmuuttajien kotouttamisessa ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseksi; etnisten suhteiden edistämiseen liittyy myös toiminta syrjinnän ja rasismien ehkäisemisessä

Seuraavat yhdistyksen/yhteisöt edustavat maahanmuuttajataustaisia henkilöitä ja etnisiä vähemmistöjä valtakunnallisessa ETNO:ssa kaudella 2008-2011

- Suomen Somaliliitto
- Suomen venäjänkielisten yhdistysten liitto FARO ry
- Monika-naiset liitto ry
- SONDIP- Varsinais-Suomen Monikulttuuristen yhdistysten liitto ry
- Monikulttuurisuusyhdistys Familia Club ry
- Pirkanmaan monikulttuuristen yhdistysten liitto – Heshu ry
- Helsingin juutalainen seurakunta
- Suomen Islam-seurakunta (suomalainen tataariyhteisö)
- Resalat Islamilainen Yhdyskunta – Suomen Ählelbeit
- Ihmisoikeusliitto ry

Suomen Islamilainen neuvosto ry (SINE)

järjestää Suomen ensimmäisen

ISLAM-EXPO -tapahtuman

15.-16. marraskuuta Kinaporin palvelukeskuksessa

Teemana *Muslimit Euroopassa ja Islam arjessa*

- Paneelikeskusteluja
- Näyttely
- Jäsenjärjestöjen esittäytyminen
- Luentoja
- Musiikkia
- Suuri kulttuuri-ilta

sine.fi

Mirjam's Gallery

*Vienti, tuonti ja vähittäismyynti. Käännös- ja tulkkauspalvelut.
Lahjatavarat, rukousvaatteet, huiivit ja arabiankielen opetusmateriaalit.
Kirkkolahdenkatu 8, 57100 Savonlinna
GSM 0445234440*

RUKOUSAIKA - HELSINKI

Elokuu

Syyskuu

Pvm	Fajr	Zohr	Asr	Magreb	Jsha
1		13:26	17:48	22:29	
2		13:26	17:47	22:26	
3		13:26	17:46	22:23	
4		13:26	17:45	22:20	
5		13:26	17:55	22:17	
6		13:26	17:54	22:14	
7		13:26	17:43	22:11	
8		13:26	17:50	22:08	
9		13:26	17:39	22:05	
10		13:26	17:38	22:02	
11		13:25	17:37	21:59	
12		13:25	17:35	21:56	
13		13:25	17:34	21:52	
14		13:25	17:32	21:49	
15		13:25	17:31	21:46	
16	1:36	13:24	17:30	21:43	
17	2:00	13:24	17:28	21:50	
18	2:14	13:24	17:27	21:37	
19	2:24	13:24	17:25	21:34	
20	2:33	13:24	17:23	21:31	
21	2:41	13:23	17:22	21:28	
22	2:48	13:23	17:20	21:24	
23	2:55	13:23	17:19	21:21	
24	3:01	13:23	17:17	21:18	23:14
25	3:07	13:22	17:15	21:15	23:09
26	3:13	13:22	17:14	21:12	23:04
27	3:18	13:22	17:12	21:09	23:59
28	3:23	13:21	17:10	21:06	22:54
29	3:28	13:21	17:08	21:02	22:50
30	3:33	13:21	17:07	20:59	22:45
31	3:37	13:21	17:05	20:56	22:40

Pvm	Fajr	Zohr	Asr	Magreb	Jsha
1	3:42	13:20	17:03	20:53	22:36
2	3:46	13:20	17:01	20:50	22:32
3	3:50	13:20	16:59	20:47	22:27
4	3:54	13:19	16:57	20:46	22:23
5	3:58	13:19	16:55	20:40	22:19
6	4:02	13:19	16:53	20:37	22:15
7	4:06	13:18	16:51	20:34	22:11
8	4:08	13:18	16:50	20:31	22:37
9	4:13	13:18	16:48	20:28	22:03
10	4:17	13:17	16:46	20:24	21:59
11	4:20	13:17	16:44	20:21	21:55
12	4:24	13:16	16:41	20:18	21:51
13	4:27	13:16	16:39	20:15	21:47
14	4:30	13:16	16:37	20:12	21:43
15	4:34	13:15	16:35	20:09	21:39
16	4:37	13:15	16:33	20:06	21:36
17	4:40	13:15	16:31	20:02	21:32
18	4:43	13:14	16:29	19:59	21:28
19	4:46	13:14	16:27	19:56	21:25
20	4:49	13:14	16:25	19:53	21:21
21	4:52	13:13	16:23	19:50	21:18
22	4:55	13:13	16:20	19:47	21:14
23	4:58	13:13	16:18	19:44	21:11
24	5:01	13:12	16:16	19:41	21:07
25	5:04	13:12	16:14	19:38	21:04
26	5:07	13:12	16:12	19:35	21:00
27	5:09	13:11	16:09	19:31	20:57
28	5:12	13:11	16:07	19:28	20:54
29	5:15	13:11	16:05	19:25	20:50
30	5:18	13:10	16:03	19:22	20:47

17: Imam Mahdin syntymäpäivä

22: Imam Alin muistopäivä

RUKOUSAIKA - HELSINKI

Lokakuu

Pvm	Fajr	Zohr	Asr	Magreb	Jsha
1	5:20	13:10	16:01	19:19	20:44
2	5:23	13:10	15:58	19:16	20:41
3	5:26	13:09	15:56	19:13	20:37
4	5:28	13:09	15:54	19:10	20:34
5	5:31	13:09	15:52	19:07	20:31
6	5:33	13:08	15:49	19:04	20:28
7	5:36	13:08	15:47	19:01	20:25
8	5:39	13:08	15:45	18:58	20:22
9	5:41	13:07	15:43	18:55	20:19
10	5:44	13:07	15:40	18:53	20:16
11	5:46	13:07	15:38	18:50	20:13
12	5:49	13:07	15:36	18:48	20:10
13	5:51	13:06	15:34	18:44	20:37
14	5:53	13:06	15:32	18:41	20:04
15	5:56	13:06	15:29	18:38	20:01
16	5:58	13:06	15:27	18:35	19:59
17	6:01	13:06	15:25	18:32	19:56
18	6:03	13:05	15:23	18:30	19:53
19	6:05	13:05	15:21	18:27	19:50
20	6:08	13:05	15:19	18:24	19:48
21	6:10	13:05	15:16	18:21	19:45
22	6:12	13:05	15:14	18:19	19:43
23	6:15	13:05	15:12	18:16	19:40
24	6:17	13:04	15:10	18:13	19:37
25	6:19	13:04	15:08	18:11	19:35
26	6:22	13:04	15:06	18:08	19:32
27	6:24	13:04	15:04	18:05	19:30
28	6:26	13:04	15:02	18:03	19:28
29	6:28	13:04	15:00	18:00	19:25
30	6:31	13:04	15:58	17:58	19:23
31	5:33	12:04	14:56	16:55	18:21

25: Imam Sadeqin muistopäivä

Ramadanin ohjelma

Ramadanin aikana
Resalat Islamilainen
Yhdyskunta järjestää
ohjelmaa Fatimah
Zahran islamilaisessa
kulttuurikeskuksessa
joka päivä:

yhteisrukous
luentoja
Koraanin lukua
Koraanin selitystä
Leilatul Qadr öinä
erikoisohjelmaa
iftar

Tiedustelut:

resalat.yhdyskunta@luukku.com
puh. 040 709 4226

STARTERS 3,90

TABOULE (Garden salad) (V, L)
Persilja, tomaatti, minttu, burghul, sipuli. Parsley, tomato, mint, burghul, onion.

HOMMOS DIP (V, G, L)
Kikherne-tahnaa ja paahdettuja pinjansiemeniä. Kikpea-paste and roasted pinja seeds.

BABA GHANNOUGE (V, G, L)
Munakoliso-seesamtahnaa. Eggplant-sesampaste.

LABNA (yoghourt-salad) (G)
Mintulla ja valkosipulilla maustettua jogurtilla ja kurkkua. Mint and garlic flavoured yoghurt and cucumber.

FRIED SHRIMPS (L)
Friteeratut ja jätkätkärapuja leivitettyinä lähi-idän tapaan. Fried king prawns, middle eastern way.

VEGETABLES SAMOSA
Vuohenjuustolla ja pinaatilla täytettyjä pasteijoita. Goat cheese and spinach filled pastry.

SPRING ROLLS (chèvre)
Vuohenjuustotäytetyt rollit. Rolls filled with goat cheese.

FALAFEL (chickpea balls) (V, L, G)
Kikhernetahnasta valmistettuja yrtti-vihannespyöryköitä. Chickpeas and fresh herbs tossed.

VEGETABLE PLATES

COUSCOUS (valitse Falafel, Broileri, lammas tai Katkarapu) 8,50
Couscous, Vihanneksia ja sahramikastiketta. Couscous, vegetables and saffron sauce.

MOUSSAKA 8,00
Munakolisoa, paprikaa, kikherneitä ja kasviksia tomaattikastikkeessa. Eggplant, paprika, chickpeas and vegetables in tomato sauce.

MEZA PLATE ..... 4,90 / 8,50
Kolme / kuusi lisuketta Starters-listalta. Combination of 3/6 of Starters

Habibi

Middle Eastern Cuisine

Mannerheimintie 20 A / FORUM
E-mail: habibi@habibi.fi
www.habibi.fi ph. 09-6931501

Avoimna: ma - pe 11.00 - 21.00
la 11.00 - 19.00
su 11.00 - 18.00

Habibi Catering tekee ja toimittaa ateriat isompiin tilaisuuksiin, jossa on useampi syöjä paikalla. Soita, ja toimitamme teille ruoat ja juomat sovittuun paikkaan sovittuna aikana.

Lounas: Ma-Pe klo.10-16, hinnat alk.7,50€
YRITYKSILLE LOUNASSOPIMUKSET!
Kaikkiin lounaisiin kuulu salaattibuffet, leipä ja kahvi / Tee

SANDWICHES

FALAFEL SANDWICH (V) 5,90
Rullattu leipä, falafel, salaattia ja paistettua perunaa. Rolled bread, falafel, fresh salad and fried potato.

KOFTA SANDWICH 6,90
Rullattu leipä, lähi-idän tapaan maustettua jauhelihaa, salaattia, ja paistettua perunaa. Rolled bread, middle eastern way spiced minced meat, salad, and fried potato.

CHICKEN SANDWICH (shawerma) 6,90
Paistettua kanan rintaa suikaleina, paprikaa, sipulia, salaattia, ja paistettua perunaa. Fried chicken breast stripes, paprika, onion, salad and fried potato

KANA PITÄ SANDWICH (shawerma) 5,90
Paistettua kanan, paprikaa, sipulia, salaattia. Fried chicken breast stripes, paprika, onion, and salad

BEEF SANDWICH (shawerma) 7,50
Paistettua naudanlihaa suikaleina, paprikaa, sipulia, salaattia, ja paistettua perunaa. Fried beef stripes, paprika, onion, salad and fried potato.

SALADS 7,50

Valitse salaatti / Choose a salad:
CHICKEN, VUOHENJUUSTO, SHRIMP OR SALMON
Valitse kolme eri lisuketta "Starters"-listasta. Choose three items from Starters-menu.

7,50 €

MAIN COURSES

CHICKEN TAWK (G) 8,50
Jogurtti- ja yrttimarinoitu kanan rintafilé. Yoghourt- and herb marinated chicken breast filé skewer.

CHICKEN MASHWE 8,50
(Vuohenjuustolla)
Vuohenjuustokuorrutettua broileririntafilé. Grilled chicken breast filé in coriander sauce with goat cheese.

CHICKEN MASHWE (V, L) 8,50
Grillattu kanan rintafilé korianterisahramikastikeessa. Grilled chicken breast filé in coriander-saffron sauce.

BEEF STEAK (L, G) 9,50
Grillattu naudan pihvi, pähkinä, feta-oliivi vuohenjuusto, tai salsa-cheddar. Grilled stake in nut, feta-olive, goat cheese or salsa cheddar.

MIXED GRILL EL BACHA (G) .. 13,90
Grillatut kana-, lammas- ja koftavartaat sekä valkosipulilla maustettua jogurttia. Grilled chicken, lamb and kofta skewers and garlic flavoured yoghurt.

SHISH KEBAB & KOFTA (L, G) ... 9,90
Grillatut, lähi-idän tapaan maustetusta jauhelihasta valmistetut lihavartaat. Grilled, middle eastern way spiced meat skewers made of minced meat.

LAMB STEAK (L, G) 10,90
Grillattu Karitsan pihvi, lähi-idän special Grillated lamb stake middleeastern special

LAMB SHISH KEBAB (L, G) ... 10,90
Grillattu lampaan filevarras ja tahinakastiketta. Grilled lamb filé skewer and tahina sauce.

PAISTETTU LOHI (L, G) 8,50
Paistettu lohi yrtti-voisulalla. Grilled Salmon filé skewer and tahina sauce.

V = Vegaani L = Laktoositon
G = Pyydettyäessä gluteeniton

Available with / saatavilla:
French fries, Segmented potatoes,
Couscous, Rice / Ranskalaiset- sekä lohkoperunat, couscous ja riisi.

Habibi

www.habibi.fi

Middle Eastern Cuisine ph. 09-6931501